

Naponta egy rejtvény a 2. oldalon 50.000 dinárt fizetünk ki készpénzben a megfejtők között.

Sirana

Poštarna plaćena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 december 14. szombat

Urednik — Szerkesztő
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 344. szám

Cincár-Markovics: Viszonyunk végleg a baráti együttműködés vágányára jutott Gróf Csáky István: Magyarország őszinte kívánsága, hogy állandó barátságban és békében éljen déli szomszédjával

A jugoszláv és a magyar külügyminiszter pohárköszöntője a topcsideri gárdapalotában tartott diszvacsorán

Beográdból jelentik: A jugoszláv-magyar örök barátsági szerződés ünnepélyes aláírása után Cincár-Markovics külügyminiszter estebedet adott Csáky magyar külügyminiszter tiszteletére a topcsideri gárdapalotában. A gyönyörűen kivilágított és fényesen feldíszített bálteremben a nagy patkóalaku asztalnál 118 meghívott vendég foglalt helyet. Az asztalfőn Cincár-Markovics külügyminiszter felesége ült, vele szemben férje foglalt helyet. Cincár-Markovics külügyminiszter feleségétől jobbra ült diplomata egyenruhában Csáky magyar külügyminiszter, tőle jobb-

ra báró Bakách-Besseney Györgyné, mellette dr. Markovics Lázár igazságügyminiszter és felesége, Cvetkovicz miniszterelnök, Sutej pénzügyminiszter felesége és Petic Petár tábornok, hadügyminiszter, Velük szemben egymás mellett ültek Konstantinovicz miniszter felesége, báró Bakách-Besseney György és Cvetkovicz miniszterelnök felesége. Cincár-Markovics külügyminiszter jobboldalán gróf Csáky Istvánné, tőle jobbra pedig dr. Macsek Vlatko helyettes miniszterelnök foglalt helyet. A vacsora alatt a gárdazenekar játzott.

értékelt a jugoszláv nép vitézi erényeit és azt az áldozatkészséget, amellyel hazáját és hagyományait védelmezni tudta. Mély tisztelettel fejezem ki a nagy nemzet ifjú uralkodója, Öfensége Pávle régensherceg iránt.

Nagyméltóságod emlékeztetbe idézte Horthy Miklós kormányzónak 1926-ban elmondott történelmi beszédét, amely a két ország közti baráti közeledés alapjává vált. En most ezt a barátságot jöjtem megkötni Önökhöz. Ez a barátság sohasem fogja megengedni, hogy népeink a nemzetközi kérdések megoldásában letérjenek a béke útjáról. A magyar politika szerencsésen egybevág az Öfensége Pávle régensherceg által folytatott bölcs és hékes politikával.

Különös örömmel szolgál, hogy Jugoszlávia és Magyarország a mai napon barátsági szerződést kötött egymással. Legyen szabad ez alkalommal kijelentem, hogy Magyarországon nemcsak a királyi kormány, hanem az egész közvélemény a legnagyobb rokonszenvvel kíséri a Jugoszláviával való kapcsolatok elmélyítését.

A ma aláírt szerződés rövid, jelképes gyökerei azonban mélyen behelyezkednek a magyar nép lelkébe. Egyébként is ez a szerződés csak megerősítése a két ország között már eddig is fennálló szívélyes kapcsolatoknak. Jó munka volt ez, mert biztosítja a két állam együttműködését a béke megszilárdításán, amit a tengelyhatalmak is végcélként óhajtanak.

Ebben a szellemben emelem poharam Öfensége II. Petár király, Öfensége Pávle régensherceg, a királyi régensek egészségére, Jugoszlávia boldogulására, valamint Cincár-Markovics külügyminiszternek és feleségének egészségére.

Róma megalégedéssel fogadja Beograd és Budapest egyetértését

Rómából jelentik: A Stefani-jroda diplomáciai szerkesztője a következőket írja:

Csáky külügyminiszter beográdi útját az olasz közvélemény is élénk rokonszenvvel kísérte. Emlékeztetnek arra, hogy Jugoszlávia

és Magyarország közeledését az olasz diplomácia, épügy, mint a német diplomácia is, állhatatosan előmozdította. Ennélfogva megalégedéssel fogadták Beograd és Budapest egyetértését, valamint a megállapítható összhangot.

Csáky Szlovéniába utazott

A vacsorát követő szünet után a gárdapalota dísztermében hangversenyt rendeztek. A műsoron Liszt és Berlioz, valamint jugoszláv zeneszerzők művei szerepeltek. A hangverseny valamivel 12 óra előtt ért véget. Ekkor Csáky külügyminiszter és neje a topcsideri vasúti állomásra hajtott és nyomban el is utazott a pénteki és szombati szlovéniai vadászatokra. A ma-

gyar külügyminiszter, Cincár-Markovics külügyminiszter és neje, számos jugoszláv vezető személyiség és a magyar követség tagjai kísérték ki a pályaudvarra. Gróf Csáky külügyminiszter előreláthatóan szombat délután indul vissza Budapestre. Kíséretének tagjai és a magyar újságírók péntek reggel utaztak vissza Beográdból Budapestre.

Cincár-Markovics külügyminiszter pohárköszöntője

A vacsora végén Cincár-Markovics külügyminiszter a következő pohárköszöntővel üdvözölte a magyar külügyminisztert:

Különös örömmel szolgál, hogy Beográdban, Jugoszlávia fővárosában szívélyes Istenhozottal köszönhetem Nagyméltóságodat. Erre a látogatásra igen komoly pillanatban került sor, amikor a nemzetközi helyzet rendkívül zavaros. Annál boldogabbak vagyunk, hogy Nagyméltóságod látogatása révén viszonyunk végleg a baráti együttműködés vágányára jutott. Erre készlet a már régebben érzett kölcsönös tisztelet és nagyrabecsülés és a közös történelmi mult is.

Az utóbbi években már több baráti érintkezésre került sor a két ország vezető személyiségei között, amit a két ország közvéleménye őszinte helyesléssel vett tudomásul. A mai történelmi pillanatban gondolataink Magyarország kormányzójához, Horthy Miklóshoz szállnak, akj mohácsj beszédével már 14 évvel ezelőtt a legnagyobb érdemeket szerezte a két ország politikai, gazdasági és kulturális közeledése terén. Az ő messzeterkintő és bölcs elgondolását az idő azóta igazolta.

A jugoszláv királyi kormány a legnagyobb gondot fordítja a Jugoszlávia és Magyarország közti viszony további javítására, amely egyben a háboru tovaterjedésének megakadályozására is alkalmas Európa e részében. Ezt a célt szolgálta a mai ünnepélyes aktus is.

Üritem poharam Horthy Miklós kormányzónak, Magyarország bölcs és nagy vezetőjének egészségére, a magyar nép nagyságára és fejlődésére, valamint Csáky külügyminiszternek és feleségének személyes boldogságára.

Csáky válasza

A magyar külügyminiszter mindenekelőtt mély meghatottságnak adott kifejezést jugoszláv kártársa üdvözölő szavai felett. Különös öröme szolgál — mondotta —, hogy ő az első magyar külügyminiszter, aki hivatalos látogatásra jöhetett Jugoszláviába. Magyarországnak őszinte kívánsága az, hogy állandó barátságban és békében éljen déli szomszédjával. A magyar nemzet mindig magasra

ER 13 □

los női tás.
a legújabb

léko

lomkristály
ények

bolica

ilözhetik a

ógépet

IBOR

Tel. 40.96

doit

át

ti a

T

D. D.

ennyiségben

YÜ

hallom,

el, mely-

et repülni

ennek va-

ge?

után nem

ember a

nkező

az árok

nden-

e

ények,

ó z á s i

vakor-

nerter-

z z a a

AROSOK

ESTER-

NYVE.

es be-

szál-

Ujság

.

to

cija

vatal:

á pu! 50

-58

ezső

Ferenc

t és:

- dinár

- dinár

- dinár

naponta

számár:

692

at) 50

Otvenezer dinárt fizetünk ki készpénzben a megfejtők között

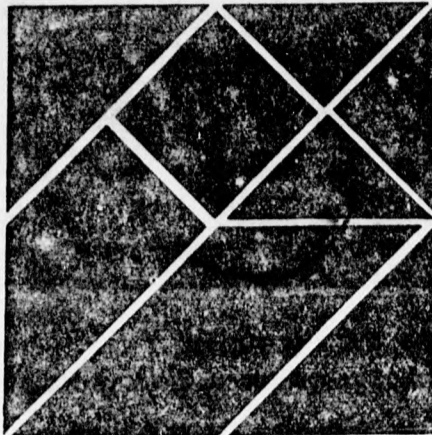
Minden olvasónknak díjtalanul megküldtük, vagy kívánságra megküldjük a nyolc karton-lapocskát, melyekkel a feladványok kirakhatók. Százötven napon át más-más feladványt közlünk kicsinyített nagyságban. Vagyis minden nap egy mintát megoldhatunk.

A feladványt a minta szerint a kartonlapokból kell összerakni. Mindig mind a nyolc kartonlapot fel kell használni, máskülönben a megoldás nem lehet jó.

Ha a kartonlapokkal sikerült kirakni a mintát, akkor vágjuk ki az újságból a kicsinyített feladvány mellett lévő nyolc papírszeletet s ragasszuk fel papírlapra úgy, ahogy előzőleg a kartonlemezekkel összeraktuk az ábrát. Minthogy a kartonlemezek mindkét oldalát fel kell használni a megfejtésnél, többször előfordul, hogy az újságból kivágott papírszeletek fehér oldalát kell felragasztani, a fekete oldalak közé.

A papírszeletre ragasztott megfejtéseket összegyűjtjük és a pályázat végén beküldjük a Reggeli Újság kiadóhivatalába. Az ötvenezer dinárt városközi semleges bizottság osztja ki a megfejtők között.

Mai 7. szá u feladványunk

(Kicsinyített minta)

A jugoszláv-magyar szerződés a Dunavidék békéjének biztosítója

Élénk harcok Solum és Sidi el Barrani között - Német kiképzőcsapatok Temesvároft

Rómából jelentik: A Popolo di Roma a hivatalos hadijelentések alapján ismerteti a tengeri és a légi háború hathónapi mérlegét. A lap az Olaszország által Angliának okozott veszteségek közül a következőket sorolja fel:

Harcképtelenné vált 22 angol tengeralattjáró. Ezek közül 19 elsüllyedt, három pedig megrongálódott. Huszonnyolc angol cirkáló torpedótalálat ért vagy repülőgépek bombái, illetve hadihajók lövedékei találtak el. A cirkálók közül néhány elsüllyedt, a többi kisebb-nagyobb mértékben megsérült. Négy angol csatahajó ugyan csak torpedó-, bomba- vagy ágyugolyó-találat ért. A találatok következtében három angol repülőgépanyahajó is megrongálódott.

Az olasz tengerészeti és légi erő hat hónap alatt 13 angol torpedórombolót süllyesztett el, három másikat pedig súlyosan megrongált. Nem kevésbé hatalmas veszteségeket szenvedett Anglia légi ereje. Az olasz repülőgépek és légelhárítóútegek 750 angol repülőgépet lőttek le. Az angol veszteségek mérlegét még kiegészítik a

Földközi-tengeren történt bombázások adatai.

FARINACCI A FÖLDALATTI USZÍTÓK ELLEN

Rómából jelentik: Farinacci a Regime Fascistában a következőket írja a helyzetről:

Mialatt harcolunk, a nemzetnek is hozzá kell szólnia a háború viszonyokhoz. Elegendő van a kávéházi stratégiákból és a földalatti defetista uszítókból. Nem szabad megtörténnie annak, hogy egyes nagyvárosokban sorba álljanak az emberek az üzletek előtt. Nem elég agyonlőni a rablókat, falhoz kell állítani az áruhámozókat is. Mindenekelőtt a néppel kell törődniünk, amely a végső áldozatokra is hajlandó, ha meg van győződve arról, hogy minden rendesen és igazságosan folyik. A főbbelvet a pártnak és messzeágazó szervezeteinek kell törődnie. Sok alvezér eddig nem teljesítette kötelességét és nem figyelmeztette eléggé az olaszokat a mai idők feladataira. Sokan télenek maradtak és csak arra ügyeltek, hogy megtartsák tisztességüket.

vel kell számolni. Egy másik kereskedelmi hajót is súlyos találat ért. December 12. és 13. között erős légi alakulatok sikeres támadásokat intéztek a Sheffieldben levő nehézipari gyárak ellen. Az angol kikötők aknákkal való elzárását tovább folytathattuk. Egy tengeralattjárónk, melynek működéséről már adtunk ki részletes jelentéseket, összesen 27.000 tonna ellensé-

ges hajóteret süllyesztett el.

December 12. és 13. közötti éjjelen német terület felett egy brit repülőgép jelent meg, amely nem dobott le bombát. Az ellenség összes vesztesége december 12-én 4 repülőgépet tett ki, amelyek közül kettőt légelhárító tűzéréseink, a többit megfigyelő gépeink lőtték le. Négy német repülőgép nem tért vissza támaszpontjára.

A magyar sajtó a szerződés megkötéséről

Budapestről jelentik: A péntek reggeli lapok közül néhány már külön cikkekben méltatja a jugoszláv-magyar barátsági szerződést. A Magyarország és a csütörtöki napot nevezetes dátumként jellemzi. A lap hangsúlyozza, hogy ez a szerződés nem csupán a jugoszláv-magyar együttműködés kifejtésére nyújt széleskörű lehetőséget, de a szerződés révén Jugoszlávia Magyarországgal együtt illeszkedik be abba a nagy keretbe, amely a tengelyhatalmak öreklése érdekében foglalták össze. Jugoszlávia és Magyarország mártól kezdve baráti egyetértéssel vállelve küzd és harmonikusan együtt dolgozik a béke fenntartásáért és biztosításáért.

A Függetlenség ezeket írja: Állandó békét és örök barátságot fogadott egymásnak Délkelet-Európa két legvirágzóbb katonanemzete és ez egymagában is mutatja, milyen rendkívüli jelentősége van a beográdi egyezménynek. Teljesebb és igazabb öröm magyar földön nem fogadott még szerződést, hiszen a magyar közvélemény ösztönösen megérezte, hogy ha egymásra talál a két nép és ha újra szorosra fűződik az a fegyverbarátság, melyet a Koszovopolén és a mohácsi csatásokon a magyar és szerb vitézek vérik hullásával pecsételték meg, akkor mindkét nép bátran és magabizton indulhat el azon az úton, amely tulajdonképpen nem új, hanem a régi, történelmi utnak egyenes folytatása.

Az olasz sajtó a jugoszláv-magyar szerződésről

Rómából jelentik: Az olasz lapok beográdi jelentéseikben teljes egészében közlik a jugoszláv-magyar barátsági és tanácskozási szerződés szövegét és ismertetik a két külügyminiszter nyilatkozatát és pohárköszöntőjét. A Popolo di Roma hangsúlyozza, hogy a jugoszláv-magyar

szerződés biztosítója a Dunavidék békéjének. A Messaggero közli Csáky külügyminiszter nyilatkozatát és pohárköszöntőjét, idézve a magyar külügyminiszternek azt a megállapítását, hogy a szerződés megfelel a tengelyhatalmak elgondolásainak

Anglia egyre több csapatot küld Itálba

Rómából jelentik: A Messaggero bagdadi jelentése szerint angol részről fokozódó nyomást gyakorolnak az iraki kormányra és Irakot is be akarják vonni a háborúba. Az angol világbirodalom különböző részeiből egyre nagyobb csapatok érkeznek Irakba. Az angolok — úgy látszik — támaszpontokat akarnak kiépíteni Irakban, hogy szükség esetén innen biztosíthassák Palesztinát és Egyiptomot.

NÉMET KIKÉPZŐ CSAPATOK TEMESVÁROFT

Bukarestből jelentik: Csütörtökön délután bevonultak Temesvárra a német kiképző csapatok.

Az állomáson egy román őrnagy parancsnoksága alatt kivonult diszszázad, továbbá a hatóságok képviselői és a román-bánáti német népcsoport vezetői fogadták a német kiképző csapatokat.

Súlyos harcok Libia határán

A tegnapi olasz hivatalos jelentés a következőket mondja:

»Kirenaika határán Solum és Sidi el Barani között és a délkeleti puszta vidékén tegnap heves harcok folytak igen bátran küzdő csapataink és az ellenség között. Vadász és bombavető rakéták a számunk okozta homokvihar ellenére is állandóan repültek napkeltétől napnyugtáig és bombázták, valamint gyújtóbombákat dobtak az ellenséges egységekre. December 9-től kezdve a harcok során eddig 18 ellenséges repülőgépet lőttünk le, míg saját veszteségünk 12 gép.

Kelet-Afrikában Szudán határán felderítő járőreink fejtenek ki tevékenységet repülőink együttműködésével, amelyek az ellenség gépesített védő eszközeiben okoztak nagy károkat. Egy ellenséges repülőgép lángokba borulva lezuhant.

A görög harctérről nincsen fontosabb jelenteni való. A kis helyi jelentőségű támadásokat visszavertük.

HIVATALOS JELENTÉS BIRMINGHAM BOMBÁZÁSARÓL

Berlinből jelentik: December 11. és 12. közötti éjjelen erős német légi alakulatok heves támadást intéztek Birmingham ellen. A város déli részében nagy robbanásokat okoztak, eltaláltak vasúti és ipari berendezéseket, robbanást okoztak egy gázgyárban, ahol nagy tűz keletkezett. Ezenkívül sok nagy, közép és kis tűz keletkezett. December 12-én a német légi alakulatok London és Dél-Anglia más központjai ellen is végrehajtottak támadást. Harvich közelében Anglia keleti partvidékén egy karavánban haladó 3000 tonnás hajót bombáztunk. A hajó olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy elvesztésé-

Állandó béke és örök barátság Jugoszlávia és Magyarország között

**Dr. Cincár-Markovics és gróf Csáky méltaitja
a szerződés jelentőségéről**

Beográdból jelentik: A külügyminiszter protokoll termében csütörtökön este fél hét órákor fogadták az újságírókat, akik előtt nyilatkoztak a Jugoszlávia és Magyarország közötti örök barátsági szerződés megkötésének jelentőségéről. A két külügyminiszter nyilatkozata után osztották ki az újságíróknak a szerződés szövegét, amely így hangzik:

Öfelsége Jugoszlávia királya, a királyi régensek, valamint Öfömlétsége, a magyar kormányzó nevében:

Tekintettel a jószomszédi viszonyra, az őszinte tiszteletre és kölcsönös bizalomra, amely olyan szerenésen fennáll a két nép közt;

attól a kívánságtól áthatva, hogy a jóviszonyoknak tartós és szilárd alapot adjunk;

abban a meggyőződésben, hogy a kölcsönös kapcsolatok konszolidálása és megerősítése politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt hasznára válik a két szomszédállamnak és a Dunamedence békéjének és jólétének;

elhatároztuk, hogy szerződést kötünk örök barátságról és e célból mint meghatalmazottakat a következőket neveztük meg:

Öfelsége Jugoszlávia királya és a

királyi régensek nevében Cincár-Markovics Alekszandar jugoszláv külügyminiszter Öexcellenciája, Öfömlétsége Magyarország kormányzója nevében gróf Csáky István Öexcellenciája belső titkos tanácsos, akik miután kicserélték egymás meghatalmazását és azokat rendben és előírt formában levőnek találták, a következőkben állapodtak meg:

1. Jugoszláv királyság és a Magyar királyság közt állandó béke és örökös barátság legyen.

2. A magas szerződő felek meg egyeztek, hogy mindazokban a kérdésekben, amelyek nézetük szerint egymás viszonyát érintik, előzetes megbeszélést tartanak.

3. Ezt a szerződést ratifikálják és a ratifikációs okmányokat Budapesten cserélik ki minél előbb.

A szerződés a ratifikációs okmányok kicserélésekor lép életbe.

Ennek megerősítésül a meghatalmazottak aláírták ezt a szerződést és ráütötték pecsétjüket.

A szerződés két eredeti példányban készült Beográdban, 1940. december 12-én.

CINCÁR-MARKOVICS
ALEKSZANDAR
Gróf CSÁKY ISTVÁN

A magyar sajtó nagy érdemeit szerzett a jugoszláv-magyar barátság kiépítésében — mondta Cincár-Markovics külügyminiszter

A szerződés felolvasása után először dr. Cincár-Markovics Alekszandar, Jugoszlávia külügyminisztere nyilatkozott és a következőket mondta:

— Rendkívül boldog vagyok, hogy közölhetem önökkel, hogy Öexcellenciája gróf Csáky István magyar külügyminiszter beográdi látogatása alkalmával szerződést írtunk alá Magyarország és Jugoszlávia közt az állandó békéről és örök barátságról. Ez a szerződés gróf Csáky Öexcellenciája beográdi látogatásának külön jelentőséget ad.

— Az a légkör, amelyben ez az esemény megtörtént és amely légkör szívéllyességének önök is tanúi voltak, felment engemet az alól a kötelezettség alól, hogy részletesebben kommentáljam a szerződés összes jó oldalait. Ez a szerződés formálisan megerősíti a két ország közt fennálló őszinte kapcsolatokat.

— Amikor átadom a szerződés szövegét a nyilvánosságnak, kérem önöket, hogy ebben hozzájárulást lássanak ahhoz a békepolitikához és konstruktív együttműködéshez, amelyet a magyar királyi kormány és a jugoszláv kormány a Duna völgyében folytat.

— Megragadom az alkalmat, hogy legőszintébb hálámat fejezzem ki a sajtó képviselőinek azért a segítségért, amelyet mindig és olyan látható eredménnyel nyújtottak a két szomszédos állam kormányának a magyar-jugoszláv barátság konszolidálásához.

Külön üdvözölni akarom a magyar sajtó képviselőit, akiknek jelenléte Beográdban annyi örömmel tölt el bennünket és hangsúlyozni akarom,

azokat a nagy érdemeit, amelyeket a magyar sajtó a magyar-jugoszláv barátság ügye körül szerzett. Bizom abban, hogy ebben az irányban dolgoznak önök továbbra is, a jövőben is. Magyarország és Jugoszlávia, valamint Európa e részének boldogulá-

sa szolgálatába állítják tevékenységüket.

Ezután gróf Csáky István intézte a következő szavakat az egybegyűlt újságírókhoz:

URAIM! A szerződés, melyet szerencsém volt megkötni a jugoszláv királyi kormánnyal, rövid, de annál kifejezőbb. Az egész az első cikkben van összefoglalva, mely így hangzik: A Magyar Királyság és a Jugoszláv Királyság között állandó béke és örök barátság lesz. A béke az emberiség legnagyobb kincse és különösen a mai nehéz időkben mindent el kell követnünk, hogy az fenntartásuk Közép- és Délkelet-Európa e részében, ahová a Gondviselés e két népet helyezte. A magyarok ép úgy, mint a jugoszlávok sok megpróbáltatásokon mentek keresztül a múltban; véres és évszázados küzdelmek jeleztek az utat, melyet a történelem folyamán meg kell tenniük. Ma, midőn mindketten szilárd helyet foglalnak el Európa ezen részében, a nemzeti konszolidáció munkájának szentelhetik magukat, hogy tőlük telhetően hozzájáruljanak azon hatalmas erőfeszítéséhez, melyek arra törekednek, hogy legalább Európa e része meg legyen kímélve katasztrófától és így megőriztesse érdekeit, hogy azok később, midőn a világot most pusztító véres küzdelem be lesz fejezve, az újjáteremtett világ hasznára legyenek fordíthatók.

A kölcsönös bizalom és barátság, mely oly szerencsésen egyesíti nemzetünket s melynek élénk kifejezése a most aláírt szerződés, biztos garanciája annak, hogy a két népünk sikerrel járhatja azt a közös utat, melyet oly bölcsen választott.

A német légi erő fokozott tevékenysége

**Súlyos támadások Birmingham és Scheffield ellen
A bombák mindkét városban számos tüzet okoztak**

Berlinből jelenti a DNB: Csütörtökre virradó éjszaka gyors német bombázók a Themze torkolatában megtámadtak egy olajtelepet és támadást intéztek Anglia déli partjainak hadászati fontos célpontjai ellen. A bombázások több helyen tüzet idéztek elő. Hastings ellátási üzemében egész sor bombatalálatot értek el.

BIRMINGHAM BOMBÁZÁSA

A DNB közli az angol rádió jelentését, amely szerint a német légitámadások középpontjában csütörtökre virradó éjszaka Birmingham állott. A támadások rendkívül hevesek voltak és egész éjszaka tartottak. Ez a támadás a leghosszabb volt, amelyet angol város átélt. Egész sor tűz ütött ki. A német gépek a szigetország egyéb városai felé is megjelentek és bombákat dobtak le.

A DNB péntek reggel a Birmingham ellen intézett támadásról a kö-

vetkező újabb részleteket közölte: Szerdán az esti órákban a német kötelékek borus időben indultak el, a felhőtakaró azonban Középaglia felett már sok helyen szakadozott volt. Birmingham felett a német repülők már jól láttak és az eddigi légi támadások eredményén kívül újabb találatokat értek el a közlekedési telepek, fontos közellátási üzemek, vízművek, villamostelepek és gázművek erős bombázásával. A német repülők rövidesen mintegy 25 nagy-kiterjedésű tüzet és egész sor kisebb tüzet számoltak össze a város déli és északi részében, valamint a város központjában. Valamennyi hazatért repülőgép vezetőjének az a véleménye, hogy a bombázás ez alkalommal olyan tüzvészeket okozott, amelyek egyhamar valószínűleg nem tudnak elfojtani. Valamennyi repülő egybehangzóan megállapítja, hogy az angol légharító tüzérség teljesen hatástalan volt és a német harci

kötélékek támadásait a legcsekélyebb mértékben sem tudta gátolni.

MEGTÁMADOTT HAJÓKARAVÁNOK

Csütörtökön német bombázók indultak támadásra egyedül haladó kereskedelmi gőzösök és hajókaravánok ellen. Harwich közelében, Anglia keleti partjánál sikerült egy hajókaravánhoz tartozó, háromezer tonnás gőzöst bombákkal eltalálni. A hajó orrát és tatját telitalálat érte, úgyhogy számolni lehet elvesztésével. Egy másik repülőkötelék erősen bombázott és súlyosan megrongált egy ezertonnás kereskedelmi gőzöst.

Könnyű német harci repülőgépek csütörtökön az angol főváros és távolabbi környéke ellen is támadást intéztek. A Themzétől északra és a Themze torkolatánál több találatot figyeltek meg.

LÉGITÁMADÁS SHEFFIELD ELLEN

Mint a DNB jelenti, a német harci repülőkötelékek csütörtökön már a kora esti órákban támadásra indultak Sheffield ellen, amelyet legnagyobb méretű bombákkal árasztottak el. A középagliai Sheffield a szigetország egyik legfontosabb fegyverkezési központja. Középaglia felett kedvező volt az időjárás és így a német gépek bombáikat a legnagyobb biztonsággal tudták Sheffield fegyverkezési üzemére és ipartelepére ledobni. A visszatért gépek legénységének megállapítása szerint Sheffield folytatólagos bombázása olyan hatalmas tüzeket okozott, hogy a támadást a London és Midland ellen intézett súlyos támadásokkal lehet összehasonlítani.

ANGOL JELENTÉS

Az angol légügyi minisztérium péntek reggeli jelentése szerint péntekre virradó éjjel a németek egy északangliai iparvidék ellen intéztek légitámadást. Az egyik városban a bombázás több épületet rombolt le és több utvonalat megrongált.

BOMBÁZTÁK AZ ETONI KOLLÉGIUMOT

A Reuter-iroda jelentése szerint az etoni kollégiumot csütörtökön két ízben érte légitámadás. Az ellenséges repülők az angol egyetemi városra több, mint 200 gyújtóbombát dobtak le. Összesen hat épületben támadt tűz, de hamarosan eloltották. (A. A.)

ANGLIÁNAK HAJÓKRA VAN SZÜKSÉGE

Newyorkból jelenti a DNB: Lytton, az angol zárlatügyi minisztérium képviselője a Newyork Post munkatársának kijelentette, hogy Angliának mindenképp kereskedelmi hajókra van szüksége. Anglia veszteségei kereskedelmi hajókban igen nagyok és a veszteségeket nem tudja új hajók építésével pótolni. Ezért Angliának az Egyesült Államoktól kell annyi hajót kapnia, amennyi csak lehetséges.

GÖRÖG HADIJELENTÉS

Athénből jelenti az Avala: A görög vezérkar 47. számú jelentése szerint az arevonal különböző pontjain kisebb hadműveletek voltak. A felderítések során több olasz katona fogságba esett. Ellenséges repülők bombázták Leukidiát. A bombázás kisebb károkat okozott. Emberáldozata nem volt.

HALLÓ!

Serrano Suner spanyol. külügyminiszter fogadta Németország, Anglia, Portugália és Olaszország diplomáciai képviselőit és hosszasan tárgyal velük.

Drinápoly környékén katasztrófa: ár víz pusztított. A lakosság nagy része szabad ég alatt tölti az éjszakát. Az árvíz emberéletet is követelt áldozatul. Az anyagi kár még ismeretlen.

Lord Lothian Nagybritannia washingtoni nagykövete vérmérgezés következtében meghalt. A nagykövet halála Amerikában általános részvétet keltet. Két nappal halála előtt Baltimoreban beszédet mondott, amely nagy tetszést aratott. Morgenthau amerikai pénzügyminiszter újságírók előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy Anglia egyik legképzettebb diplomatáját veszítette el lord Lothian személyében.

Az elmúlt éjjel az olaszországi Novara város »Faraginia« színházában tűz keletkezett. A színház egy alkalmazottja éjjel után egy órakerészre vette, hogy az épületből sűrű füst tör elő, amiről azonnal értesítette a tűzoltóságot. A tűzoltók a tetőn keresztül hatoltak be az épületbe és először a házgondnokot és annak feleségét mentették ki. Hála a tűzoltóság erélyes fellépésének, a színházat megmentették a teljes pusztulástól. A színház belsejében a lángok a karzat gyulékony anyagából készült székeket és díszítéseit pusztították el, de elpusztult a színpadon levő gyulékony anyag is. A tüzet egész biztosan egy eldobott cigarettavég okozta. A kár kijavítása több hónapot vesz igénybe.

Vörne János rendkívüli követ a magyar külügyminiszter állandó helyettese és Seranov budapesti szovjet követ kölcsönösen kicserélték a magyar szovjet kereskedelmi és hajózási egyezmény ratifikált okiratait.

Weygand tábornok folytatta inspekción utját Tunison keresztül és tegnap Bizertába érkezett, ahol Esteven tengernagy, főkormányzó jelenlétében csapatszemlét tartott.

A német-szovjet vegyes bizottság pontosan megállapította a Németország és Szovjet Unió közötti demarkációs vonalat, az 1939. szeptember 28-i német-szovjet barátsági szerződés és az 1939. október 4-i kiegészítő jegyzőkönyv alapján.

A Rio de Janeiróban megjelenő angolbarát lapok nagyon csodálkoznak afelett, hogy Anglia nem adott választ arra a tiltakozó jegyzékre, amit a braziliai kormány feiségvizeinek és semlegességének megsértése ügyében intézett hozzá. Az »Imparcial« című lap szerint Anglia tizennégy nap alatt elvesztette Braziliában mindazt, amit az angol propaganda 14 hónap alatt elért.

Az ankarai parlament csütörtöki ülésén élénk vita fejlődött ki az Anatólia belső részein és a határvédelmeken levő tisztviselők és katonatisztek lakásainak építése ügyében. Mindezek ugyanis csak ideiglenes lakásokban húzódtak meg és ezért feltétlenül szükséges a megfelelő lakások építése. A kormányelnök is belátta ennek a kérdésnek fontos voltát és ezért öt millió hitelt helyezett kilátásba erre a célra. Az eredetileg ígért hitelt azonban vissza kellett vonni, mert a pénz más fontosabb célokra szükséges.

Tíz millió dináros adóeltitkolás a kulai börgyárban

A könyvek felülvizsgálása első napján több, mint tízmillió dináros forgalmiadó eltitkolást állapítottak meg

Vrbászról jelentik: A kulai Deutsch Dávid-féle börgyárban feljelentés alapján nagyobbarátny adóeltitkolásnak és egyéb, az államot károsító üzelmeknek jöttek a nyomára.

A minisztérium a feljelentés alapján kiküldte egyik felügyelőjét Kulára, aki felkereste a feljelentőt, hogy igazolja állításait. A feljelentő figyelmeztette a miniszteri kiküldöttet, hogy

a gyár főkapuján titkos csendőrség van, amely felügyelőt az irodát, ha idegenek belépésébe a gyárba.

A felügyelő erre két csendőrral megkerülte a gyárépületet és a hátsó kapun keresztül ment be a telepre majd az irodába és ott minden további munkát azonnal becsüszte. A feljelentőnek még arról is volt tudomása, hogy az irodahelyiség falaiban titkos rejtékhely van, amelyben a szabályszerűen vezetett üzleti könyvek és számlák vannak. A felügyelő a

csendőrség jelenlétében a rejtékben megtalált könyveket átvizsgálta s mindjárt az első alkalommal több, mint tízmillió dináros forgalmiadó eltitkolást állapított meg.

A miniszteri kiküldöttnek az a gyanuja, hogy hasonló bűnös üzelmeket követtek a Deutsch-család tulajdonát képező oszjeki és panchevói gyárakban is és ott is elrendelte az üzleti könyvek azonnali felülvizsgálását.

A kulai Deutsch-családot azonnal rendőri felügyelet alá helyezték, szigorúan megtiltották nekik, hogy a községet e hagyják, idegenekkel sem szabad érintkezniük.

A várható büntetés nagyságára, valamint a még esetleg napvilágra kerülő újabb szabálytalanságok fedezetére az állam

a Deutsch-család vagyonát zár alá helyezte.

A vizsgálat további eredményét nagy érdeklődéssel várják nemcsak Kulán, de egész Bácskában.

Összeütközött a személy- és a tehervonat

Súlyos vasúti szerencsétlenség Sid közelében

Sidről jelentik: Súlyos vasúti szerencsétlenség történt tegnapelőtt Sid és Szremszkaraca közelében. A délután fél 6 tájban Sidről induló személyvonat beleszaladt a tehervonatba, amely a Sid közelében levő Adasevác vasútállomásról indult. Az összeütközés elkerülhetetlen volt, mert az idő ködös volt és mindkét vonat teljes sebességgel robogott.

Az összeütközés hatása borzalmas volt. A két mozdony felborult, egy személykocsi összetört, a tehervonat nyolc kocsija egymás hegyére-hátára szaladt. A személyvonat több utasa megsebesült.

A legsúlyosabb sérüléseket két

vasutas kapta.

Mindkettőt életveszélyes állapotban szállították Sidre.

A hatósági vizsgálat megállapította, hogy

a szerencsétlenségért Jankovics Radivoj sidi forgalmi tisztviselő felelős, akj távbeszélőn értesítést kapott, hogy Adasevácra elindult a tehervonat s a sidi állomásról mégis kiengedte a személyvonatot.

Sid és Adasevác között nincs egy állomás sem, amelynek személyezte a szerencsétlenséget elháríthatta volna.

Jankovics Radivojt a rendőrség őrizetbe vette.

Tiltott munka

A szubotical törvényszék elléte Matejka Lajos nyomdász és hat társát

A szubotical törvényszéken Györgyevics Bozsidar hármastanácsa tegnap tárgyalta Matejka Lajos szubotical nyomdász és nyolc társa bűnperét.

Matejka és társai ellen az államügyészség az államvédelmi törvénybe ütköző bűncselekmény miatt emelt vádat.

Az ügyet a bíróság zárt ajtók mögött tárgyalta azért, mert a vádlottak között két kiskoru is volt.

A vádirat szerint Matejka Lajos nyomdász ez év szeptember 28-án a Fischer-féle nyomdában kiszédelte és számos példányban kinyomolt egy verset, amelynek »Bácskai induló« volt a címe. A verset Iktics Dezső szerezte és Matejkát ő beszélte rá, hogy a nyomdában sokszorosítsa. Pukel Iona, Salamon Zsófia és Gönczöl Lajos terjesztették a nyomtatványokat,

Kender István nyomdász kiszédelte és sokszorosította ugyanazt a verset. Ebben a munkában Spiegel László nyomdász segítkezett. A vádirat szerint a versek terjesztésében résztvett a kiskoru Horváth Béla és Cservik László is.

A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Matejka Lajost négyhavi szigorított fogházra, Iktics Dezsőt héthavi, Pukel Juliannát tizhavi, Salamon Zsófiát tizhavi, Gönczöl Lajost tizhavi, Kender Istvánt hathavi és Spiegel Lászlót héthavi szigorított fogházra ítélte, míg Horváth Bélát és Cservik Lászlót felmentette a vádalól.

Az államügyész háromnapig gondolkodási időt kért, míg az elítéltek felelősek és szabaddá válnak helyezésüket kérték.

A bíróság valamennyi elítéltet szabaddá helyezte.

Pesti posta

JAVOR PÁL a Nemzeti Színház kiváló színésze, akit a filmről megszerte az ország határain túl is jól ismernek, kirszerint rövidesen Beogradba látogat el, ahol vendégszeretettel fog.

KÜLÖNÖS KÖRLEVELET kaptak mindazok az iparosok, kereskedők és egyéb hitelezők Budapesten, akik az egyik pesti ismert bohémtermészetű belgyógyással állottak összeköttetésben. A gépirásos körlevél így szól:

— »Uram! Bizonyára ön is olvasta, hogy Chile becsüszte külföldi adósságai törlesztését, mivel az angol blokádi mefojtoita Délamerikai külkereskedelmét. Ezennel bejelentem, hogy csatlakozom Chiléhez. Kiváló tisztelettel...«

A gépirásos szöveg után sajátkezűleg még a következőket írta hozzá a belgyógyász:

— Nekem is megy olyan rosszul, mint Chilenek.

A hitelezők sehogysem tudták megfejteni a rejtélyt, hogy mi közik van nekik a nemfizető délamerikai államhoz és együttesen elhatározták, hogy — szakszerűen szóljunk — demarsot intézzen Chile legújabb szövetségéhez.

PESTI POLITIKAI KÖRÖKBEN józsefi mosolyognak mostanában egy közbeszóláson, amely oly halk volt, hogy sem ujságba, sem a közviselőházi naplóba nem került bele. Piukovich József beszéde alatt hangzott el, aki mint a Zöldmező-mozgalom megszervezője lett ismert és bizonyára honatyjává is. Piukovich, mint ismeretes, átlépett az Imrédy-féle Magyar Megújulás Pártjába és, amint azt annakidején a lapok is megírták, bírálgatta Herczeg Ferenc Aranyborjú című színművét, amelyet nemrégiben újított fel a Nemzeti Színház és azt követelte, hogy vegyék le a műsorról. Piukovich felszólalásával alaposan melléfogott és ekkor szólt közbe egy halk hang: — No, no, Piukovich, ne tovább a Zöldmezőnél.

ÉRDEKES EMBER halt meg a napokban 81 éves korában. Besenyei Szabó Mihály, volt főispán és Esztergom vármegye volt főjegyzője. Kiváló közigazgatási szakember volt, és sokan benne látták annak idején az ország jövőbeli belügyminiszterét. Jött azonban a Fehérvári kormány és ő adott szavához híven kénytelen volt főispáni állást vállalni, azzal a tudattal, hogy pontot tett pályafutása végére. Így is lett. Visszavonult Uny községbe, kis nemesi kuriájára és ott élt a tudományok és irodalomnak egész halála napjáig. A nyilvánosság előtt csak egyszer szerepelt, amikor Trianon után megnyerte a Revíziós Liga pályázatát ezzel a jelmonddal:

— Csonka Magyarország nem ország, egész Magyarország menyország.

NAGY FELTÜNÉST KELTETT az egyik éjszaka, hogy két ismert és rendkívül szép mágnáskisasszony minden kíséret nélkül megjelent az egyik mulatóhelyen. A szokatlan kirándulás magyarázata az volt, hogy úgy az egyik, mint a másik grófkisasszony szerelmes egy-egy fiatallura és azt akarták ellenőrizni, nem lumpolnak-e az illetők titokban a mulatóhelyen? A gyanu nem bizonyult helyesnek, mert a gyanúsítottak sem a parketten, sem a páholyok mélyén nem voltak felfedezhetőek. A két ifjú mágnáshölgy így aztán megnyugodva távozott...

Röviddel utánuk a két keresett fiatallura is távozott.

A szeparéból.

(—thy—)

Végrehajtják

a topolai katolikus hitközség és a város közötti megegyezés rendelkezéseit

Topoláról jelentik: A topolai katolikus hitközség vezetősége több, mint egy évvel ezelőtt a püspöki hivatal utasítására megegyezett Topola községgel. A megegyezés szerint a hitközségi iskolaépületek tizenkilencévi használatát fejében a község három részletben összesen

százötvenezer dinárt tartozik fizetni a községnek.

A megállapodás szerint a község átengedi a hitközségnek a már hosszú évekkal előbb egyezbenn megszávozott telket, a templom és a parókia épület között, itt tavaszra a Katolikus Kultur-Öthont fogják felépíteni, valamint a második katolikus templom részére szükséges telket. Odaadja a község ezenkívül az ugynevezett nyugati nagytemető melletti négy és fél láncot kitevő községi földet is, temető céljaira. A hitközség mindezek ellenében átengedi a községnek a járványkórházat, közel egy holdes portával és eltekint a teljes kártérítéstől a százötvenezer dinár megfizetése fejében. A megállapodással a község tulajdonképpen nem adott semmi újat a hitközségnek, miután a templom és a parókia közötti telket és a második templom részére szükséges földet a községi képviselőtestület már régebben egyszer megadta a hitközségnek és csupán a telekkönyvi átírás kallódott el az évek folyamán és a temető mögötti földet is a hitközség hallgatóság már régen birtokolja. A hitközség most a püspöki hatóság rendelkezésére

kérte a községet a megállapodás teljesítésére,

miután tavaszra megindulnának a nagyszabású hitközségi építkezések, amelyeket a hitközség csak a községgel fennálló minden kérdés megoldása esetén kezdhet el. A hitközség vezetősége a megállapodás teljesítésére rövid határidőt szabott, melynek letelte után a községgel kötött megállapodást a maga részéről semmiesnek minősíti és perrel keresné kárta'ánítását. A dolgok fejleménye e' a község polgárai nagy érdeklődéssel tekintenek, annál is inkább, miután tavaszra az építkezések minden körülmények között megindulnak.

Felmentették az apagyilkost

A szubotocai törvényszéken tegnap tárgyalták Balázsevich Sándor 19 éves szubotocai tanyai legény gyilkossági bűnperét. A legény ellen az volt a vád, hogy ez év szeptember 13-án agyonverte az apját, Balázsevich Sándor gazdálkodót.

A fiu kerékpáron a városba indult, amikor az apja rátámadt. Erre a pumpával apját többször fejbesújtotta, úgyhogy sérüléseibe nemsokára belehalt.

A törvényszék a vádolt fiatal korára va'ó tekintettel zárt tárgyalást tartott. Az ítéletet nyilvánosan hirdették ki.

A bíróság a vádoltat felmentette, mert önvédelemből verte fejbe apját.

Karácsonyra könyvet

minden magyar házba

Nagyszabású, hatalmas díszmunka. BEMUTATJA A LEGSZEBB MAGYAR OLTÁRAKAT IRÁSBAN ÉS MŰVÉSZI FELVÉTELEKBEN. Ára 336 dinár. Karácsonyi ára december 24-ig 120.— dinár. Vidéki rendelésnél a könyv árán kívül 11 dinárt kell postadíj fejében előre beküldeni. — KÉRJEN KÜLÖN ISMERTETŐT KARÁCSONYI ÁRON FORGALOMBA KERÜLŐ EGYÉB KÖNYVEINKRŐL!

VALLÁSOS IRODALMI TERMÉKEKBEN NAGY VÁLASZTEK.

Globus

könyvesbolt
NOVI SAD, Kralja Petra II. 42.

A szökött diák...

—O— Gyermekeikért elsősorban a szülők felelősek. A mai válságos időkben a szülők felelőssége megsokszorozódott. Nagyon súlyos, nagyon felelősségteljes állapotba szülnök lenni. De bizonyos, hogy a legszebb emberi feladat is. A magyar szülő feladata kétszeresen nehéz. Hiszen a mi sorsunk több áldozatot, több küzdelmet követel. A családon szülő életben fokozott erőre van szüksége a magyar szülőnek, hogy emberi és egyéni életében méltóképpen helyt állhasson. Tanuló ifjúságunk bizonyára maga tudja és érzi, hogy szülőiknek helytállása a mai nehéz időkben különösen felemelő érzéseknek az eredménye. A magyar szülő a teljes lemondásig megy el egyéni életében, csak hogy gyermekei iskolázathassanak. Sajnos azonban, hogy a mai rendkívüli időkben a szülői áldozatkészség már alig elég arra, hogy a tanuló ifjúság rázkódás mentes nevelését és tanulmányi előmenetelét biztosíthassa. A rendkívüli idő rendkívüli hatással van a tanuló ifjúság lelkiéletére, de hatással van magára az iskolára is.

A különböző diáktragédiák elindító okai között feltétlenül a családi nevelés szerepel a legtöbbet. A kisebb, de még a nagyobb diák is valójában még csak a család keretében éli a maga igazi, a maga belső életét. A családhoz fűzi őt a jószág és szeretet, a megható gondoskodás, az áldozatos lemondás és minden, sorsdöntő érzése. De oda fűzi őt a munka és kötelesség kényszerű felgyelme is. A család a legkötelesebb sorsközösség, amelynek esetleges benső hiánya éppen ezért ezerszeresen visszhangzik, különösen az érzékeny ifjui lélekben, amely még nem tud és nemes tisztaságában nem is akar tudni semmiről, ami kiábrándulást hozhat.

A másik sorsközösség az iskola. Itt az ifjút már nem az értelmek sorsközössége öleli magához, mint a családban, hanem a szükségszerű felkészülés az életre. Ezért az iskola felgyelmében a realitás hívősebb felgyelme érvényesül és a tanulmányi előmenetelt értékelő megítélés különbséget tesz diák és diák között. Ez a különbségtevés szükséges. Azonban ennek soha sem szabad meghaladni a lelkiismeretesség, a

diák lelkiismeretességének keretét. A fegyelem csak szándék felett mondhat ítéletet. A diák vagy akar tanulni, vagy nem. Ha nem akar, nincs helye a többi tanulni akaró diák között. De az iskolának nincs joga a fegyelem keretén túl a tanuló belső egyéniségét lebecsüléssel megbántani. Ellenkezőleg, az iskola nevelő értéke éppen attól függ, hogy a tanuló lelki állományát erősítse. A jó iskola ezt teszi. A rossz iskola pedig ennek elhanyagolásával diáktragédiákat idéz fel éppen úgy, mint a meghasonlott, erkölcsi erőiben megfogyatkozott családi élet. A harmadik közösség, ami elhatározó befolyással bír, a tanuló baráti köre. A tanulóknak, mint egyéniségnek, a baráti körben nyilatkoznak meg emberi hajlamai. Viszont elvitathatatlan, hogy baráti köre, az ő kis társadalmuk, a közélet, a valódi társadalom erős befolyása alatt áll és cselekedeteinek indítékai a közélet hatásaiból kapja. Ez a legkevésbé ellenőrizhető közösség. Főbb hatásai azonban ma politikai és szociális természetűek s a világnézeti különbségek megnyilatkozásai. Természetes, hogy a világnézeti megnyilatkozások csak a nagyobb diákokról jelentősebbek, míg a politikai irányu behatás érezhető a kisebb diákoknál is.

★

A kis szökött diák, még csak harmadikos volt szegényke, ott ült az éjjeli váróteremben. Füstös, piszkos környezet, ami a reggeli és hosszú szellőztetésre vár. Érzéketlen arckifejezéssel ült a kis diák. Inge a háromnapos bujdosásban elvesztette harmatos fehérségét, kabátja, nadrágja sáros. Cipője merő sár. A hátrón fogták el. Gödrökben, árkokban bujdosott. Étlén, szomjan. Három napig. Mindez azonban nem éppen rendkívüli. A rendkívüli az, hogy könyvtáskáját, ezt a kis borszerszámot s benne a könyveket akkor sem hagyta el, mikor az őt elfogó katona lövéssel fenyegetőzött. A katona azonban nem lőtt a kis diákgyerekre. Ez sem rendkívüli dolog, de mégis olyan szép, mint az el nem dobott könyvtáska, akit a kis diák fogójánál most is erősen markol és térdei közé szorít. Emberek állják körül, de nem a kis diák feléget a kérdésekre, hanem inkább

a hatósági ember, aki otthonába kíséri őt vissza. A rend komoly, őréből is előtör a szülő. Nem hivatalos hangon, inkább apailag beszél s ezért a kis diák úgy rajzolódik bele a szomorú éjjeli várásba, hogy maga az élet, a külön hivatalosra s a külön magánügyre el nem választható egységes élet arca mutatkozik meg.

A kis diák körül vannak otthonaikba térő komoly, szoborarcú parasztok, munkába menő figyelmes munkások, az álmos, ásitó, sőt sötét leső vendéglős, néhány fáradtarcu dalmát vándorárus s egy-két a váróterembe menekülő szegény, fázékony csavargóféle. Ez a társaság is maga az élet. A ma emberei. Arckukon gond és járadtság. S talán ez teszi, hogy senki sem bántja a kis diákot. Mindnyájuk fölött ott a nagy kérdés, a nagy bizonytalanság, az ismeretlen, a ma valóban előre nem tudható holnap. Elismerik a kis diák szülőinek fájdalmát a szokás miatt, a halálos rettegést a gyermekükért, a bánkódást a váratlan sorsfordulás fölött. Helybenhagyólag bólogatnak a veszélyek nagysága fölött, a határ nagy dolog ma! Veszélyes hely. Szőszintén sajnálkoznak a kis diák szenvedéséről is. Ehezett, szomjazott, nem aludt, didergett.

A kis diák azonban valahol messze, messze élt mindezekről a dolgoktól. Egyetlen dologhoz kapcsolódott csak hozzá minden ittleendő dolgok és szavak közül. Könyvtáskájához. Mint a hajótörött a tenger végtelen magányában, éjszakai idegeniségében kapaszkodik a mentő övéhez. Egészen kis dolgok néha ropant arányuakká magasodnak föl. Nyenkor látni, hogy milyen mélyről jött szent dolog az élet. Hogy ég és föld között igenis van egy elszakított hatatlan, egy mindenekfölött létező szent kapcsolat. Egy megőrző, emberi felemelkedés áhitata. Valaki megfogta a könyvtáskát. Mély és komoly érzéstől áthatottan. A kis diák megrettenten ugrott föl. Harcos, vad fény gyulladt fáradt szemében. Mit akar?! — sikoltotta.

Mutasd a könyveidet, mosolygott feléje.

A kis diák most sirva ébredt magára. Nagy nehéz könnyek gurultak szeméből. A könyvei, hiszen azok a tiszta lapu könyvek, azok az ő élete. Szülői reménye és az ő szép ifjú holnapja. Es most érzi, hogy mindez veszélyben, nagy veszélyben van.

Szeretsz tanulni?

Szeretek.

Hát akkor miért? — miért szöktél el?

A kis diák csak sirt. De ez volt a legszebb, a legméltóbb felelet. És ez a felelet a ma legfájdalmas problémája. Nem hivatalos és nem pedagógiai elvek oldják ezt meg. A kis diák jövőjéről van szó. És ezért feltétlenül vissza kell őt fogadni az iskolába! A váróterem éjjeli társadalma együtt sirt a kis diákkal...

Meleg flanell-ing

Meleg flanell-pyjama

urak részére
nagy választékban

Klein Eugen

üzletében
Novisád

Az angol kormány hajlandó Ulster átadni Irországnak

ha megengedi tengerészeti támaszpontok kiépítését partjain

Londonból jelentik: Andrews Északírországi kormányelnöke Londonba érkezett, ahol fontos tárgyalásokat folytat. A német távirati iroda jelentése szerint látogatása összefüggésben áll az ir kikötőkre vonatkozó angol követeléssel.

Londoni hírek szerint befolyásos angol körök azt hiszik, hogy de Valera revízió alá veszi eddigi álláspontját, amit az ir partokon kiépítendő angol tengerészeti támaszpontok kérdésében eddig képviselt.

Abban az esetben, ha Ulster kormányja előzekényebb magatartást tanúsít de Valerának Észak- és Dél-írországi egyesítésére vonatkozó követelése tekintetében. Londonban ezért nagy erőfeszítéseket tesznek olyan irányban, hogy rávegyék Andrews kormányelnököt de Valera követelése irányában bizonyos engedelményekre, mert Londonban az Atlanti Óceánban mindinkább növekedő német tengeralattjáró veszedelem leküzdése céljából feltétlenül szükségesnek tartják tengerészeti támaszpontok kiépítését Irország nyugati partjain.

Az angol kormány azt javasolná Ulsternek, hogy járuljon hozzá az egyesüléshez, mert ez esetben Ulster nagy szerepet játszhatna az egyesült Irországban. A támaszpontok kiépítése esetén a brit flotta ellenőrizhetné Irország egész politikai és gazdasági életét.

Mennyit eszik Budapest?

Budapestről jelentik: Érdekes statisztikai adatok kerültek nyilvánosságra a budapesti lakosság étel- és ital-fogyasztásáról. A magyar főváros lisztigénye 1.2 millió métermáza és ennek több, mint fele kenyér előállításához szükséges. A lisztigényezés tehát fejenként évi 120 kiló. A liszt őrléséhez szükséges gabona értéke közel 40 millió pengő. A főváros lakossága által fogyasztott kenyér, péksütemény, tészta és liszt értéke 60 millió pengő. A fővárosban tavaly 2.9 millió métermáza búzát és 183.000 métermáza rozst hoztak fel. Ez a mennyiség az egész búzatermésnek mintegy 10 százaléka volt, a rozstermésnek azonban csak két százaléka. Az évi burgonyaszükséglet Budapesten 1 millió métermáza, ami az egész ország burgonyatermésének 3.2 százalékát teszi ki. Budapest huszfogyasztása közel 600.000 métermáza volt. 101.400 marhahús, 73.540 borjúhús, 293.865 sertéshús és 123.000 métermáza baromfi. Az elfogyasztott hús értéke meghaladta a 80 millió pengőt. A zsirszükséglet 200.000 métermáza körül van, a vajfogyasztás 53.000 métermáza. Tejből 125 millió liter fogyasztás évente Budapest népe. A tojásszükséglet 108.000 métermáza volt. Zöldségféléiből több mint 1.1 millió métermázst eszik meg a főváros. Nagy a gyümölcsfogyasztás is, ami egymillió métermáza körül mozog. A fejenkénti gyümölcsfogyasztás 64 kiló évente, ennek egyharmada dinnye, egyötöd alma és szőlő.

HÍREK

HIDEGEBB IDŐ

A pannon medencében és a balkáni félsziget északi részében észak felől jövő hideg levegő felhős időt okozott, időnként havazással. A tengermellék és Jugoszlávia déli részein derült idő volt. A hőmérséklet kissé csökkent. A legalacsonyabb hőmérséklet Plevlyén —14 fok, a legmagasabb Demir Kapiján 10 fok volt.

Időjárás: Hidegebb idő várható, időnként kevés hóval, változó irányú fagy északnyugati széllel.

Öfelsége a király házi védszentjének ünnepe

Beográdból jelentik: Öfelsége a király és a királyi család házi védszentjének, Szent Andrásnak ünnepén, tegnap délelőtt a dedinyei udvari kápolnában istentisztelet volt, amelyet Gavriló pátriárka és az udvari papság celebrált.

Az istentiszteleten megjelent Öfelsége a király, Öfelsége a régensherceg, Öfelsége Olga hercegnő, Alekszandar és Nikola hercegek.

Az istentisztelet után a dedinyei királyi palotában ünnepi kalácsszegés következett a pátriárka és az udvari papság közreműködésével. A kalácsszegésen résztvett Öfelsége a király, Öfelsége a régensherceg, Öfelsége Olga hercegnő, Alekszandar és Nikola hercegek, Jeliszaveta hercegnő, Sztankovics Radenko és Perovics Ivó királyi régensek, dr. Macsek Vlatko helyettes miniszterelnök és dr. Korosec Anton közoktatásiügyi miniszter, dr. Subasics Iván, Horvátország bánja, Joszif szkoplyei görögkeleti mitropolita, az udvarhölgyek, Öfelsége a király polgári és katonai udvartartása.

A kalácsszegést Öfelsége a király, Öfelsége a régensherceg, a pátriárka és Tomics Lyubomir, a királyi gárda gyalogezredének közlegénye végezték.

— Megbetegedett Cvetkovics Dragisa miniszterelnök. Beográdból jelentik: Cvetkovics Dragisa miniszterelnök könnyebben megbetegedett és az orvosok tanácsára néhány napig nem hagyhatja el a szobát.

— Vérmérgezésben meghalt egy kresedini asszony. Csütörtökön súlyos vérmérgezéssel szállították be a noviszádi állami kórházba Papinics Vera 29 éves kresedini asszonyt. Azonnal kezelésbe vették, az orvosi tudomány azonban már nem segíthetett rajta és Papinics Vera péntekre virradóra meghalt. Az orvosok megállapították, hogy az elhunyt a vérmérgezést magzatelhajtás következtében kapta. A nyomozás megindult.

— Orvosi hír. Dr. Gyuro Jovanovics gyermekorvos visszatért a katonai szolgálatból és ismét rendel.

— Ékszer, rizspor, pirosító diáklánynak nem való. Osloból jelentik: Megtörtént a norvég iskolásoknak, hogy ékszer viselésnek, rizsport, pirosítót, körömmázt használjanak. Aki a tilalom ellen vét, kizárják az iskolából.

— Buzát rejtegetett. A szubotical járásbírószágon 8000 dinár pénzbüntetésre ítélték Aracki Tósa szubotical gazdálkodót, aki 115 mázsa buza helyett csak 15 mázst jelentett be a Prizádnál. Az ítélet végrehajtását egy évre felfüggesztették.

— Mentő-bóják a német vizeken. Berlinből jelentik: A német tengeri mentőszolgát a tengeren kényszerleszállást végrehajtott repülőök megmentésére új készüléket alkalmaz. Az új készülék hatalmas bója, amelynek vízből kiemelkedő része telefonház kóhoz hasonlít. A bójáról lecsüngő hosszú kötelek megkönnyítik a vízben uszó repülőöknek a felkapaszkodást. A bója belsőjében csigalépcsőn olyan helyiségbe lehet jutni, amely négy ember számára hálóhelyül szolgálhat. A helyiséget ruhákkal, főzőkészülékkel, élelmiszerekkel, dohányművel és kézigyógyászattal látják el. Zászlók és füstfejlesztő készülékek is vannak a mentő-bóján, hogy a megmenekült repülőök jeleket adhassanak a mentőhajóknak és repülőöknek. Rengeteg sok ilyen mentő-bóját helyeztek el szétszórtan a tengeren az európai szárazföld és Anglia között. Valamennyi bóját naponta ellenőrzik, hogy rendes állapotban legyen.

— Betörés a szubotical munkástörszén. Vakmerő betörő járt tegnap éjszaka a szubotical munkástörszén. Ismeretlen tettes behatolt az épületbe, betört az egyik fülke ablakát, ahol a kulcsok álltak és a kulcsok segítségével valamennyi iróasztalt kinyitotta. Csak az egyik asztalnál talált 38 dinárt. A Wertheim-szekrényhez nem nyult, mert valószínűleg nem rendelkezett a feltöréséhez szükséges furókkal. A rendőrség megállapítása szerint a betörő még előző este lopakodott be az épületbe. A nyomozás folyik.

— Megkárosította a Bokrétát... Szuboticalról jelentik: Farkasné Lichtneckert Margit, a Bokrétá című album kiadója feljelentést tett a szubotical törvényszéken Bóka János ellen, mert elsilikkasztott 1500 dinár előfizetést a Bokrétára. A rendőrség Bókát letartóztatta.

— Elsőrendű tánczenekar játszik a noviszádi Kralyica Marija-szálló éttermében. Az új vezetés alá került noviszádi Kralyica Marija-szálló éttermében minden szombat és vasárnap este elsőrendű dzsesszzenekar muzsikájára táncol a közönség.

— A noviszádi semmitőszék december 20-án hirdet ítéletet a volt selyemgyár vezetőinek ügyében. A volt noviszádi selyemgyár vezetőségének több tagját, így Dinyaski Szevján igazgatót, Petrovics Vászta vállalkozót s még néhány társukat a selyemgyár ügyvezetésében történt visszaélések címén vád alá helyezte a noviszádi államügyészség. Az ügyben a noviszádi törvényszék büntető hármastanácsa a múlt év szeptember 29-én hirdetett ítéletet, Dinyaskit és Petrovicsot bűnösnek mondta ki, a többi vádlottat azonban büncselekmény hiányában felmentette. Dinyaskit 9 havi, Petrovicsot pedig hathavi fogházra ítélték. Az ítéletet megfellebbezték és tegnap délelőtt tárgyalta a felebbezés ügyében a noviszádi semmitőszék. A periratokat tüzetesen átvizsgálta dr. Bogoszávyevics Emilján bűnügyi tanácsa, majd elhatározta, hogy ítéletet pénteken, december 20-án hirdet.

— LÁMPA GYANTÁBÓL. Az elmúlt napokban a német mérnök-egyesület érdekes megbeszélést folytatott a háborús anyaghelyettesítés kérdéséről. Mintákat mutattak be egyes sikerültebb megoldásokról. Szerepelt például egy katonai lámpás, melyet ezelőtt sárgarézből állítottak elő. Kielégítően szilárd és minden tekintetben éppoly megfelelő, mint a régi rézből készült lámpa. Telefonpóznáról is volt szó, melyet préselt anyagból állítanak elő, fém helyett. Céljának éppoly megfelel és előnye még az, hogy ha véletlenül egy autó nekimegy, úgy sem az autó, sem a pózna nem sérül meg különösebben, mert az anyag enged.

A magyarság erkölcsi törvénye a népművelés. Előadásokat egyesületeknek ingyen küld a Közművelődési Tanács.

— Ujra másfél dinár a noviszádi villamosok viteldija. A noviszádi villanytelep igazgatósága, mint jelentették néhány nappal ezelőtt 1 dinárról másfél dinárra emelte fel a noviszádi villamosok viteldiját, ugyiszintén emelte a villanyáram díjszabását is. Mivel a kinevezett báni biztos rendelkezéseket észlelt a villanytelep ügyvezetésében a múlt szombaton hatósági intézkedésre ismét a régi árakra szállították le a villamosok viteldiját s az áramdíjat is. Csütörtökön részben megegyezés jött létre az illetékes hatóságok és a villanytelep vezetősége között s este újra a multheti másfél dinárra emelték fel a villamos viteldiját. Jelentették azt is, hogy a báni biztos hathatós közbe lépését az a körülmény követte meg, hogy a villanytelep igazgatósága nem fizette meg alkalmazottainak a törvényesen megállapított új munkabért. Mivel az alkalmazottak tegnap délig sem kapták meg magasabb fizetésüket, délután öt órára tanácskozára gyűltek össze a munkáskamarában. Lapzártakor a tanácskozás még tart.

— A VILÁG LEGKISEBB MOTORJA. Amadeo Tomassini olasz mérnök nemrégiben készült el a világ legkisebb motorjával, amelyet Rietiben állított ki. Ez a motor szinte elképzelhetetlenül kis méretű: mindössze 0.16 grammot nyom. Ami annyit jelent, hogy 6250 ilyen motor tenne ki együttvéve egy kilónyi súlyt. A mérnök kétszáz munkabórárt fordított a kis motor megépítésére. A motor egész átmérője mindössze 3.6 milliméter, ennek ellenére azonban 46 külön alkotórészből áll. Percenként 25.000 fordulatot tesz meg és 0.0008 lóerőt fejt ki. Szóval úgy ahogy van, valóságos világsodája.

Hollandia, Belgium és Norvégia a német szücsipar legjobb piacai. A lipesei »Brühl«-ön, Európa vezető prímiközpontjában a háboru alatt is igen élnék üzleti forgalom bonyolódik le. Különösen a külföldi vevők közül Hollandia, Norvégia és Belgium vásárolja a legnagyobb tételekben német szücsárut.

A VIGASZVERSENYBEN IS KIKAPTAK AZ ŐREGEKTŐL A PETROVOSZELŐI FIATAL KUGLIZÓK

E vigaszverseny vesztés ifjainak Vigasztalan volt mindkét verseny napja; Vigasztalhatja mégis őket az, hogy Nem fáj a verés annak, aki adta.

FANYAR TÓBIÁS

— ADAI HIREK. A katolikus hitközség képviselőtestülete kedden, december 17-én közgyűlést tart a hitközségi iroda helyiségében. — Az elemi iskolák római katolikus tanulóinak karácsonyi szentgyónását a következő sorrendben végzik: december 16-án a Jets és Fischer iskolák negyedik tanulói, 17-én Arszi-kin negyedik és Pávlovné, valamint Drázsics hatodik osztálya, 18-án pedig Koszovác és Mikovics tanítók ötödik osztályos tanulói végzik el szentgyónásukat, délután félhárom órától kezdve.

— Karácsonyi album és más zeneművek Schmolka könyvkereskedésben, Noviszád, Trg Oslobodjenja 6. (Apolló épület).

— Két lopás Noviszádon. Paunovics Viktor munkanélküli asztalossegéd az utóbbi hónapokban városról városra csavargott és kéregetésből tengette életét. Pénteken Noviszádon kéregetés ürügye alatt bement egy üzletbe és mivel alkalom adódott, ellopott egy pénztárcát. A lopást azonnal észrevették és a tolvajt a csendőrség elfogta. Dujsin Ante noviszádi lakos tegnap jelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopott tőle két libát.

— Termetes, erőteljes egyéneknek — ha a tulzott vérmérséklet különböz jelei kedvezőtlen módon mutatkoznak — rendkívül előnyére válik a természetes »Ferenc József« keserűvízzel néhány héten át tartott ivókúra. A Ferenc József víz — orvosi ellenőrzés mellett — otthoni fogókúra céljaira is igen alkalmas. Reg. S. br. 30474/35.

— Amig a házigazda a moziban volt, dolgozott a tolvaj. Sztáribecseről jelentik: Pandek István becsei magánzó este feleségével a moziba távozott az alsó parkban levő lakásáról. Mialatt odavoltak, ismeretlen tettesek feltörték az ablakot és azon át behatoltak a lakásba. Egy fényképező gépet, egy női órát s több darab női ékszert magukhoz véve, kerekelt oldottak. A kár több mint 3000 dinár. A csendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

NÖVENYHARMAZ
ARA DIN 16

— PETROVOSZELŐI HIREK. Az előjáróság közli az adóköteles lakossággal, hogy a báni hivatal jóváhagyta a legutóbbi képviselőtestületnek azt a határozatát, hogy a téli inségakció teljes likvidálására 15%-os pótdadót szavazott meg. Az előjáróság kéri az adóköteleseket, hogy az inségadót 8 napon belül fizessék be, hogy a segélyezést minél előbb megkezdhesék. — Az előjáróság a petróleum-jegyeket ezental a tüzelőlakatanya legénységi szobájában adja ki. — A sztáribecsei főszolgabírószágon december 24-én nyilvános árverésen eladják az elkobzott fegyvereket. A fegyverekre csak az árverezhet, aki az árverezés előtt felmutatja fegyvertartási engedélyét. — Az állattenyésztő és értékesítő szövetkezet annak idején kérte, hogy a szövetkezet tagjai tulajdonát képező tenyésztésre alkalmas anyakanaként mentessék fel a katonai szolgálat alól. Csütörtökön bizottság érkezett a községbe s a tenyésztésre már alkalmasnak talált kancákat bélyeggel látta el, amely mentesíti a katonai szolgálat alól. — A tüzelőtestület szerdán megkapta a motorfecskendőt. Régi vágya teljesült ezzel a testületnek.

A fermékenység rekorderel

Az állattan megállapítása szerint az emlősállatok közül a legtermékenyebbek a rácsalók. Egyetlen rácsalópár utódainak száma egy esztendő alatt — amennyiben semmiféle gátló körülmény nem merül fel — ezerre felmegy. Brehm egyenesen azt állítja, hogy amennyiben ezeknek az állatoknak nem lenne hallatlanul sok ellensége, annyira elszaporodnának a földön, hogy aránylag rövid idő alatt az egész földkerekség uraivá válhatnának.

Az emlősállatok közül viszont a legkevésbé szapora az elefánt, amely harmincadik és kilencvenedik életéve között mindössze három pár kölyköt képes a világra hozni. De még ilyen kis szaporaság mellett is, ha ki-kikapcsolnánk a természet és az ember szabályozó tevékenységét, az ellenséges erők munkáját, egyetlen elefántpárból ötszáz év alatt tízenötmillió elefánt lehetne. Persze, szerencsére ez pusztá matematika, mert a természet maga gondoskodik arról, hogy az ilyen szaporodásnak utját állja.

— Fényképalbum nagy választékban, legolesobbban Barta i Drug noviszádi foto-szaküzletben kapható.

— NYOLCVANÖTESZTENDŐS A »KECSKEBÁRÓ«. Münster népszerű »kecskebáró«-ja, báró Renesse Alfréd, most ünnepelte 85-ik születésnapját. Renesse báró egész életét a kecsketenyésztés fejlesztésének szentelte és mostani születésnapját tréfas ünnepségekkel ülték meg a műnsteriek. Az agg bárót külön »melegítő kórus« köszöntötte fel. Résztvett az ünnepségen a »Kecsketenyésztési Fejlesztő Bizottság Egyesülete« is, amelyet a báró ezelőtt negyven évvel alapított. Egyébként Münster városa már életében emlékművet állított a »kecskebáró«-nak.

— Karácsonyi ajándékot Barta i Drug noviszádi foto-szaküzletben vásároljon.

— SZTÁRIBECSEI HIREK. A sztáribecsei anyakönyvi hivatal kimutatása szerint újabban születtek: Sági Irén, Molnár András, Cserepes Katalin, Risztivojevic Boriszav, Milovanov Angyelia, Terék Katalin, Mirics Miroslav, Rigó Károly, Rajsi László, Ujházi József, Kékics Alexander, Fodor István, Hala Ilona, Ludman Miklós, Misurai László. Házasságot kötöttek: Mészáros József és Bogár Ilona, Ricz Antal és Acsai Verona, Vardics Szevén és Pejcsics Lyubica, Miló József és Iványos Rozália, Samu József és Miló Mária, Pintér Imre és Varnyu Erzsébet, Ádám József és Vécsey Erzsébet, Ricz György és Horváth Mária, Fazekas Mihály és Brada Anna, Gájics Iszidor és Szokolov Miladinka, Dimitrov Emil és Bobka Anna. Elhaltak: Ularik Mihály 64 éves, Fercsák Mardolna 9 hónapos, Magyar János 60 éves, Boskovics Petar 28 éves, Mijatov Velimir 36 éves, Karácsonyi Mátyás 82 éves, Vörös János 70 éves, Gányin Milán 44 éves, Jelenics István 76 éves, Nyisster József 3 hónapos, Vujić Alekszander 54 éves, Sztarcsevics Iivánné született Ilies Éva 61 éves, Horváth Gáborné, született Rauch Erzsébet 66 éves, Sztodanov Milenko 7 éves, Konec István 74 éves, Sevics Lázárné született Pávlovics Leoszava 80 éves, Pásztor Lajosné született Klimek Ágnes 59 éves, Bohu János 80 éves korukban.

Idol -1 használj, hogy cipőd ne érje kár

— BEZDÁNI HIREK. A bezdáni Katolikus Legényegylet vasárnap este a Tallóssy-féle vendéglőben kulturstret rendez. — A legutóbbi bezdáni hetivásáron a csirke ára esett, egy párat 20 dinárért adtak. — Kanizsai Pál bezdáni takácsmester 91 éves korában elhunyt. Kanizsai volt a bezdáni nazarénusok vezetője és a nazarénusok általában csak »püspöknek« hívták.

— Mekkora Amerika tengeri hadereje. Newyorkból jelentik: Stark tengeragy, az USA hadiflottájának főparancsnoka, legújabb jelentésében megállapítja, hogy az amerikai hajóhad jelenleg a legerősebb a világon, még sem elég erős azonban arra az esetre, ha az Egyesült Államok teljesen magára lenne utáva. Ha befejezik azt a flottaépítési programot, melyet a kongresszus ez év közepén szavazott meg, az Egyesült Államok hajóhada 32 csatahajóval, 18 repülőgépanyahajóval, 91 cirkálóval, 325 rombolóval, 185 tengeralattjáróval és 15.000 vízrepülőgéppel fog rendelkezni.

Női, férfi és gyermek fedőnemű „Jász” Apolló mozi mellett

— CRVENKAI HIREK. A római katolikus egyházközség vasárnap tartja közgyűlését, amelyen beiktatják az új világi elnököt, majd megállapítják az 1941. évi költségvetést. — Az egyházközség megindította karácsonyi segélyakcióját, amelynek keretében mintegy 60, főképp szegény béres gyermeket, akik sokszor 6—8 kilométer távolságról járnak iskolába, a szükséges cipő és ruhaneműkkel szeretnék ellátni. — A Vöröskereszt egyesület Rác János ny. igazgató elnöklete alatt tartott gyűlést. A tülsegély ügyében elhatározták, hogy a Kulturbund akcióiához csatlakoznak.

— Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobodjenja 2.

— Meghalt a cipőkenőcs feltalálója. Berlinből jelentik: August Kunkler vegyész, a ma használatos cipőkrém feltalálója, nyolcvankét éves korában Heidebergben elhunyt. Kunkler a cipőkrémet hosszús laboratórium kísérletek után 1897-ben találta fel. Ujtalálmányu cipőtisztító szere csakhamar igen népszerűvé vált, mivel nem csupán szebb fényt adott a cipőnek, hanem a bőr kimélését is elősegítette.

— Vöröskereszt-tanfolyam Noviszádon. A dunabánsági Vöröskereszt Noviszádon tanfolyamot rendez azoknak az ápolónőknek részére, akik már végeztek egy ápolói tanfolyamot. Az új tanfolyam december 17-én, kedden este 7 órakor kezdődik a Vöröskereszt palotájában.

VAJAT az ünnepekre
minden mennyiségben kaphat a
NASA SZIRANA I MLEKARA-nál
Telefon 28-72

LONDON

tulajdonképpen nem létezik. Nem mintha eltöröltetett volna már a föld színéről a nyolc millió embernek hajlékot adó köregeteg, hanem azért, mert hiába emlegetik oly sűrűn a nevét. London — egyszerűen nincsen. Helyesebben: van, de ez a »London városa« mindössze 14.000 lakost számlál. A London nevet egyedül ez a város, a közismert City viselheti jogosan.

Kérdézhető az olvasó, hol fekszik akkor a londoni kikötő, amelynek 50 kilométeres hosszúságát oly sűrűn szántják végig a német repülőbombák? Nos, a kikötő Tilbury, East Ham, West Ham, Woolwich, Greenwich, Wapping, Peplár és más városok, »várak« és »mezővárosok« területén van. S talán a királyi palota, a Saint James, a parlament, a minisztériumok, a színházak, a West End, a Piccadilly, a Mayfair és a Trafalgar Square nem Londonban találhatók? Nem! Mindezek Westminster városában vannak, ahogy minden utcasarkon figyelmeztetik is erre az embert a kék színű táblák. Westminster szép város, 120.000 lakosa van s csaknem egész területe egyetlen családé, a westminsteri hercegségé. No és hol van a British Museum? Holbarn városban, amelynek belső negyede a befördi hercegé. És a Baker Street, ahol Sherlock Holmes és elmaradhatatlan barátja, Watson dr. lakott? Ez meg Marylebone mezővárosban, amelynek területét utolsó göröngyig a portlandi herceg birtokolja.

Még vagy egy tucat várost sorolhatnánk fel, amelyek együtteséből tevődik össze az, amit Londonnak szoktunk hívni. Hivatalosan azonban nem város ez, hanem »metropolitan area«, a »fővárosi körzet«. S ki kormányozza ezt a szörnyű metropolist? A képeken annyiszor látott Lord mayor! Egyáltalán nem. A szép öltözékű és parókás ur csupán London városának, a Citynek parancsol. Igaz, hogy itt azután hatalmas olyan teljes, hogy engedély nélkül a király sem teheti be lábát a Citybe. Ahányszor az uralkodó idelátogat, engedélyt kell kapnia és az esetről jegyzőkönyvet vesznek fel.

A metropolis többi helysége bizonyos fokig maga kormányozza magát. Önkormányzatuk 1883-ig teljes volt. Ekkor jött létre a vármegyékhez hasonló szervezet, a »London grófsági tanács«. Amít mi Londonnak nevezünk, lényegében egy hatalmas vármegye. London legfőbb tisztviselője így nem a Lord-mayor, hanem a grófsági tanács elnöke, ennek azonban nincs pompázatos ruhája, mert hiányzik hozzá a hagyomány. Minthogy pedig az angol közigazgatásban minden bonyolult, ez a London grófság is mesterséges, mert keretében a metropolis csupán egy a négy igazi grófság mellett: Middlesex, Essex, Surrey és Kent. Az ekként értelmezett London területe kerekén 1600 négyzetkilométer.

A Tower Hódító Vilmos 1078-ban építette, hogy védje a várost. Ellen-séges lövedék azonban a mostani háborúig soha sem érte. Kilenc évszázad biztonsága után most ismerkedett meg először az angol metropolis a háborúval. Más katasztrófák azonban többször törtek rá: dögvész és tűz. Az 1666 évi borzalmas tűzvész óta, amelyben 400 utca, 13 200 épület semmisült meg, a tüztől való rettegés a londoni nép atavisztikus vonása lett.

— **BAJMOKI HIREK.** A plébánia-hivatal tudomására hozta a lakos-ságnak, hogy a közeledő karácsonyi ünnepek alkalmából a beteg katolikus hívek házi gyóntatását és áldoztatását december 17-én, kedden végzik. Bejelentéseket a plébánia hivatalban kell eszközölni. — Az előljáróság megkezdte a petróleum-igényüket haladéktalanul jelentsék be a községhez.

— **TOPOLAI HIREK.** A szerda-esti hatalmas havazás következtében a községben erősen megrongálódtak a telefon- és villanyvezetékek, úgy hogy csütörtökön a kora reggeli órákban kikapcsolták az áramszolgáltatást, nehogy a földre esett vezetékek a járókelők életét veszélyeztessék. A megrongált vezetékeket a nap folyamán megfeszített munkával rendbehozták és így az esti órákban ismét megindulhatt az áramszolgáltatás. — Topolán hónapok óta egy községi szülész-nő működik, holott a községi szabályrendelet szerint a lakosság-hoz mérten három szülész-női állás van előírva. Most az előljáróság végre kiírja a pályázatot a betöltetlen két szülész-női állásra. — Dr. Szilasi László, orvos, katonai gyakorlatról visszatért és újból rendel Bácska Topolán.

— **Vrsac városa ellátási hivatal alakít.** Vrsac város képviselőtestülete Georgijevics Koszta városelnök vezetése alatt ellátási hivatalt létesít. A bizottság tagjai: Jovánovics Józsa, Sztojics Jovan, Seitz János, Arnold Miklós, Mayer György és Ilics Ársza. A hivatal alapítására a város 1,500,000 dináros kölcsönt vesz fel a városi takarékpénztárból, továbbá a Hipotekarna Banktól 3 millió hosszulejáratu kölcsönt.

— **Szrbobrában megölt egy lovat elszakadt villanyvezeték.** Szrbobrából jelentik: Szerdán nagy hóvihár vonult el Szrbobrán felett és több helyen eltépte a villanyvezetéket. A zárda épülete előtt szintén elszakadtak a huzalok s az utasterek estek. A kora hajnali órákban az uton hajtott kocsiját Rumi János gazdálkodó. Nem vette észre az uton keresztben fekvő drótot, a ló rálépett s a következő pillanatban élettelenül esett össze. Biztonság szállt ki a helyszínre és megállapította a kárt. Rumi János elpusztult lovának árát a villany-társaság megtéríti.

— **Női holttest a Dunában.** Cséza András noviszádi báni erdőkerülő esütörtökön délután a vágóhid mögött, mintegy 4 kilométerre a vágóhidtól, ismeretlen nő holttestét fogta ki a Dunából. A nő mintegy 27 éves lehetett, sárga dzsempert és villámzárás szürke szoknyát viselt, lábán barna harisnya volt cipő nélkül, haja szőkére festve. Személyazonossága megállapítására a rendőrség eljárást indított.

— **DOROSZLOVI HIREK.** Babos Imre gazdálkodó istállójában ökreit etette és eközben az egyik ökör szarvával felé döfött, úgyhogy az arcán súlyosan megsértette. — A községi képviselőtestület közgyűlést tartott, amelyen a kisbírók fizetés-javítás iránti kérését elutasították, mert a költségvetésben nincs rá fedezet. Akik résztvesznek a jövővi előfogatási pályázaton jelentkezzenek a községhez. — Agatics Boldizsár esperes plébános tegnap átadta hivatalát Kanyó Lajosnak, az új doroszlóvi plébánosnak. — A Vöröskereszt helyi szervezete ma, szombaton este a Papp-féle vendéglőben tombolával egybekötött táncmulatságot rendez. — Doroszlóvón az utóbbi napokban a sóhiány igen kellemetlenül érezteti a hatását.

ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVESZET IRODALOM

Az igazi magyar karácsony betlehemes játéka a magyar művelődés házában

(Budapest, december.) Csak pár nap választ el bennünket a szentséges éjtől amikor minden jóra való lélek hálátelt imával gondol vissza a második évezred távlatából arra a sejtelmes betlehemi éjszakára, amikor a karácsonyi csillag belehasított a népek éjszakájába és hirdette: megszületett az Urjézus. Azóta, a világ keresztényeinek történelmi éjszakája óta, már a kétezredik év perreg le az élet homokóráján és immár kétezredik év óta minden esztendőben újra várjuk szomjas lélekkel a karácsonyi csillag feltűnését. Várjuk az Urjézus eljövételét, érezzük hiányát s mert felnőttek vagyunk kiesett enünkől a gyermeki hit: egész éven át hajszoljuk a robotos élet mindennap megújuló követeléseit és elfáradunk, nagyon elfáradunk... De ilyenkor jól esik újra gyermekké lenni, ha csak pillanatig is, csak addig, míg a karácsonyfa apró gyertyalángjai elhamvadnak, újra tisztalelkű gyerekek leszünk. S míg várjuk ezt, oly boldogok vagyunk, de amint elmúlik megtelődik lelkünk fájo öntudattal és érezzük, hogy valamit elvesztettünk...

Betlehem városából már az első szentföldi zarándokok szétvitték a híret és hirdették szerte a világban, hogy az igazi karácsonyi gondolat él és minden nép számára örök eleven valóság és remény minden időben.

A népek megértették a nagy üzenetet. Nem mehettek ugyan Betlehembe, de mégis át akarták élni a nagy valóságot s így gyulladtak ki a világ minden táján az apró betlehemesek, így csendültek föl az éjszakában a betlehemes énekek. A betlehem és a betlehemes játék így lett a karácsonyi gondolat legkifejezőbb jelképe. Csakhamar meghonosodott mindenütt, elterjedt az egész világon és minden időkre újra meg újra hirdeti minden népnek a Megváltó születését.

Ezt a szépséges gondolatot és hagyományt akarja mindjobban elmélyíteni a Magyar Művelődés Háza (volt Városi Színház), amely az idén először megrendezi az

igazi »Magyar Karácsonyt«.

Nem is tűzhetett volna ki szebb gondolatot célul a magyar »tudás« háza, minthogy bemutatja a főváros népének az eldugott falukban, a maga őseredetiségében megőrzött népi játékokat, mely évszázadok óta és talán időtlen időig száll hagyományként a nép fiára. Karácsonyi ajándék ez Budapest közönségének a Magyar Művelődés Háztól és ezért dicséret és teljes elismerés illeti a játék minden önzetlen résztvevőjét.

Felkerestük a Magyar Művelődés Házat, ahol teljes személyzettel folyik a próba és teljes gőzzel, mert december 14-én kezdődnek a »Magyar Karácsony« előadás sorozatai. Volt alkalmunk beszélgetni Muharav Elemérrel, aki a játékokat előadásra összeállította és rendezi. Szerény modoru, kellemes uriember, szívvel-lélekkel foglalkozik a játékokkal, kiérzik szaván a vallás megbecsülése. A következőkben nyilatkozott a »Magyar Karácsonyról«:

— Magyar népünk sok évszázad

óta szolgálja és éli a folyton megújuló karácsonyi gondolatot. Talán a föld népének mostoha sorsa is belejátszott abba, hogy a betlehemes játék olyan szorosan odanőtt a magyar falu népéhez és olyan gazdag színekben tudott kivirágogni az ország minden tájékán. Népi betlehemes játékaink legidőállóbb hagyományaink. A »Magyar Karácsony« műsorában a leggazdagabb magyar betlehemes játékokat,

a »bábtáncoltató betlehemes játékot mutatjuk be.

A műsort a »Háromkirály«-játék, »Székely regősének«, a »Balázs-játék« és a »Megjulás« című táncjáték egészíti ki. Ezekben a téli szertartásos játékokban népszokásokban találkozunk a több mint ezeréves játékméltunkkal, a regősénekekkel. A »Magyar Karácsony« műsora népünk ősműveltségének becsületes bizonyítéka és mint ilyen a megjulásra készülő magyar szellemkultúra előtt tárja föl a magyar lélek és szellem messze múltba nyúló, kimeríthetetlen ősforrásait.

Kiváló magyar művészeink teljes munkaközösségben vállalták az igazi karácsonyi gondolat szolgálatát, az összeállítás és földolgozás munkájában a legmagasabb művészi szempontokat érvényesítették és pedig olyan formán, hogy azok gazdag néphagyományunk évszázadokra szóló fejlődését megelevenítsék. A földolgozás munkájában a magyar népi szellem befogadókészsége, gondolkodása és formáló hajlama, valamint alkotó, disztító ereje volt a legfőbb utmutató.

A magyar népi lélek legjobb ismerői, kiváló tánc-, ének és színművészeink lelkes közreműködésükkel kívánják bizonyítani, hogy a magyar néphagyomány magasabb fokon csakugyan komoly ígéret a magyar magas-kultúra számára is.

Az előkészítő munkákban résztvevő munkatársaim neve is bizonyíték, hogy komolyat akarunk nyújtani: a »Magyar Karácsony« zenéjét szerették és összeállították: Dávid Gyula, Endre Béla és Farkas Ferenc. A táncokat Csányi László és Molnár István állították össze és tanítják be. A disztóketek és jelmezeket pedig Aba Novák Vilmos neves művésznünk és Varga Máttyás tervezték. Mi mindannyian a szereplő művészekkel együtt, hisszük, hogy lélekkel készített munkánk nem hiábavaló és a karácsonyi gondolatnak jó szolgálatot tettünk.

Bihari Sándor

A SZOMBORI FRANCIA KLUB CHOPIN-ELŐADÁSA. Vasárnap, 15-én délután 5 órakor tartja a szombori Francia Klub nívónak ígérkező Chopin-előadását. Közreműködik Makszimovics Tatjana zongoraművész és Kiss János zene-tanár. Az értékes műsoron a nagy zeneszerző különböző műfajokhoz tartozó műveiből kerül egy-egy bemutatásra francia nyelvű rövid ismertetés keretében. Befejezésül a kétzongorás C-dur Rondó játssza a két előadó. A matinét a Szloboda szállóban tartják délután 5 órai kezdettel.

JÓLSIKERÜLT MIKULÁS DÉLUTÁNT RENDEZETT A SZENTAI KATOLIKUS NÖEGYLET. A szentai Katolikus Nöegylet mesedélután keretében »Mikulás napot« tartott, amelyen 114 gyermeket ajándékozott meg a szülők által beküldött csinosan kiállított csomagokkal. A Nöegylet pedig 32 szegény gyermeket örvendeztetett meg ajándékával. Karácsonyra 100 háziszegénynek nyújt segélyt, pénzt és élelmiszert osztva ki s 45-50 szegény gyermeket lát el ruhaneművel. Az egyesület köszönetet mond a családoknak, kereskedőknek és mindazoknak, akik adományaikkal lehetővé tették, hogy a karácsonyi ünnepek ne muljanak el örömtelenül a szegények hajlékában sem.

KITÜNÖEN SIKERÜLT A SZAJÁNI GAZDAKÖR MÁSODIK IDEI KÖZMŰVELŐDÉSI ELŐADÁSA. A szajáni Gazdakör ismeretterjesztő előadásainak második estjét december 8-án tartotta meg, a következő műsorról: 1. Fölajánlás a Szeplőtelen Szűz Anyához. Bárd Aladár verse, szavalta Bazsó Margit. 2. Szeresd a gyermeket, vers, szavalta Hajnal Anna. 3. Az egyke. A Reggeli Újság Közművelődési Tanácsa előadás-sorozatából, írta Perlaki Lajos, felolvasta Sárközi Sándor kántor. 4. Ithon. Arany János verse, szavalta Kovács Pál. 5. Az öregek, kis szindarab Benedek Elektől. Szerepeltek: Bunford József, Pap Viktória, Cseh Ilona és Sipos Sándor. Az estét Sárközi Sándor kántor rendezte. A következő est december 15-én lesz.

ERDELYI LAKODALOM SZEGEDEN. képes színházi lexikon, debreceni plakátdömping, a szerelem lélektana és más ötletes, érdekes riportok, képek tarkítják a Színházi Magazin kitünő új számát, amely képes beszámolót hoz a színházi élet két nagy eseményéről a Bókay és Heltai premierekről, a pesti arisztokrácia nagy estjeiről, Auceliano Pertileről, a világhírű operaénekesről, Prof. Röntgen tanácsai, novellák, egyfelvonásos vigjátékok és a Kis Magazin, a gyermekek kedves hetilapja egészíti ki a Színházi Magazin legújabb számát.

JÓL MUNKÁLKODIK AZ ADAI KERESZTESEK IFJUSÁGI EGYESÜLETE. Az egyesület szerdai kulturstje kitünően sikerült. Ima után Möriz Vince elkövető tartott ismeretterjesztő előadást a marxizmusról, majd Balizs Károly elbeszélést olvasott fel. Jets Antal tanító folytatta magyar helyesírási oktatását, amely egyre nagyobb érdeklődést kelt Ada lakosságában. Végezetül néhány adomát olvastak fel. — Az egyesület választmánya vasárnap délután 2 órai kezdettel ülést tart a hitközségi iroda helyiségében, este 5 órai kezdettel vetített képes vallásostárgyu előadás lesz. A Keresztesek műkedvelői karácsony másnapján a legjobb szereposztásban hozták színre Barabás Pál »Könnyű a férfiagnak« című háromfelvonásos vigjátékát. A próbák Möriz Vince elkövető rendezésében serényen folynak, az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

FÉRJHEZ MENNEK AZ ANGOL KONTYOS-KATONÁK

Kacérkodhatnak Marssal a nők, mégse
Való a harctér, ágyu s puska nőknek;
Hát inkább férjhez mennek, mert tudják, hogy
A házassági fronton mindig győznek.

Fanyar Tóbiás

KÖZGAZDASÁG

A világgazdasági helyzet a Magyar Gazdaságkutató Intézet megvilágításában

— Saját munkatársunktól —

(Budapest, december) Most jelent meg a Magyar Gazdaságkutató Intézet helyzetjelentése, mely részletes tájékoztatást nyújt arról, hogy milyen volt a világgazdasági helyzet és milyen a magyar gazdasági helyzet ez év október végén.

A világgazdasági helyzetről szóló beszámoló mindenekelőtt rámutat arra, hogy a világ gazdasági helyzetének alakulását 1940 tavasza óta még döntőbben befolyásolja a háború, mint a háború első nyolc hónapjában. A külkereskedelmi forgalom egyrészt Nagybritannia és az európai kontinens között, másrészt a tengerentúli országok és az európai kontinens között teljesen megszakadt.

A háború kiéleződése gazdasági téren nem csupán a blokk megerősödésében nyilvánult meg, hanem a közvetlen háborús pusztítások fokozódásában is.

Míg a háború első hónapjaiban csak hajórakományokban és hajókban esett kár, az utolsó hónapokban már ipartegek, áruakcárák, a közlekedési hálózat és a lakóházak is a háború áldozataivá váltak. Végül gazdasági kihatásai is rendkívül fontos új tényező az Északamerikai Egyesült Államok fegyverkezésének megindulása.

A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK NEM TUDTÁK KÁRPÓTOLNI EGYMÁST EURÓPA ELVESZTÉSÉÉRT

A jelentés ezután a tengerentúli országok gazdasági helyzetét vizsgálja, hangoztatva, hogy

a tengerentúli országok sem tudták egymást kárpótolni az

európai kontinens elvesztéséért.

Rámutat arra, hogy Amerika az exportált árukért túlnyomórészt nem árut, hanem aranyat, vagy amerikai értékpapírokat kap cserébe, ami áremelkedések veszélyét idézi fel. Amerikának Kinával kapcsolatos kereskedelmi forgalmáról megemlíti a jelentés, hogy a burmai ut megnyitása után valószínűleg nagyobb áruhitelék nyújtására kerül majd sor.

Dél-Amerikának az Egyesült Államokkal szemben való eladósodása ismét megindult, ezideig azonban nem ért el számottevő mértéket. 1940 júliusában

Kanada és Nagybritannia együttesen már 54 százalékát vette fel az erősen emelkedő amerikai kivitelnek.

amelyben a háború első hét hónapjában együttes részesedésük csupán 30 százaléka volt. A fegyverkezési iparok foglalkoztatottsága, az utóbbi hónapok során ugyyszólván valamennyi tengerentúli országban erősen fokozódott, az európai országokban pedig — a német megszállás alatt álló országok kivételével — legalábbis megőrizte a már korábban elért igen magas színvonalat.

A fogyasztási iparok foglalkoz-

tatottsága az európai országokban tovább csökkent, részben a fokozódó nyersanyaghiány miatt, részben pedig azért, mert a fegyverkezési iparok számára újabb munkástömegek, nyersanyagok és termelési eszközök felszabadítása vált szükségessé. A háborús pusztításokat szenvedett országok kivételével

világszerte nőtt a bányászati termelés,

az európai országok kohászati termelése azonban máris érzékenyen csökkent. A belgiumi és luxemburgi vasolvasztók egy része ugyan már ismét működik, de Belgium és Német-Aföld nemesvasfémkohászatának újból üzembeállítását az érchiány valószínűleg lehetetlenné fogja tenni. Ez pedig igen nagy kiesést jelent. Európa kontinentális részének ön-kohászati termelése 1937-ben 41.000 tonnát tett ki, amelyből a német-aföldi és belgiumi kohókra 33.000 tonna esett. Az európai kontinens összes önfogyasztása 58.000 tonna volt, míg saját önérc-termelése csupán 1400 tonna.

A felhalmozott ismeretlen nagyságu készletek kiapadása természetesen nem csupán a kohók tétlenségét hozná magával, hanem

a fém- és gépipari termelés számos ágát benátaná meg, annál is inkább, mert az egyéb nemesvasfémek tekintetében sem kedvező a helyzet. A horgany, kohászati termelés 714.000 tonna volt, amelyből Belgiumra 226.000 tonna esett. Európa horganyfogyasztása 658.000 tonnát tett, 480 ezer tonna horgany tartalmazó érc-termelése mellett, 808.000 tonnás nyersércfogyasztással szemben csupán 240.000 tonna reze; tartalmazó érc-termelés és a 660.000 tonnás nyersólom fogyasztással szemben csak 260.000 tonnás nyersólom-termelés állt.

ANGLIA ELVESZITI VEZETŐSZEREPET

A Magyar Gazdaságkutató Intézet helyzetjelentése a következő megállapítással folytatja:

A világ gazdasági életének jövő fejlődését a háború tartama alatt továbbra is a háború kihatásai fogják döntően befolyásolni. Kétségtelennek látszik, hogy az európai országok életszínvonala tovább süllyed és bár az északamerikai Egyesült Államok fegyverkezési konjunktúrája alkalmas lehet arra, hogy a jelenlegi igen nagy munkanélküli tömegeknek legább is egy részét felszívja,

az általános életszínvonalnak jelentős javulása Amerikában sem valószínű.

Bármiként is végződjék a háború, nagy a veszély, hogy az 1920. évi gazdasági világválság megismétlődik és a világ államférfiainak igen nagy bölcsességére volna szükség, hogy ez ne következzen be. A legsúlyosabb problémákat a fegyverkezési tevékenység hirtelen megszűnése fogja okozni. Az át-

Regina összerázkódott e szavakra.

— Ah, Ágotám! Ami ma éjszaka történt velünk... félek, hogy az, akitől e pokoli bosszu jön, nem áll meg az első lépésnél s ha elterjed rólnk a hír, hogy valóban azok vagyunk, amiknek magunk is hittük magunkat az ébredés izonyu percében...

— Megállj, Reginám! Ne ássuk mélyebbre magunk alatt az örvényt!

— Ki vagy merülve, drága testvérem. Az égre kérlek, most pihenj, hónap majd elmegyünk Márkus atyához, addig ne határozunk semmit.

II.

— Aludni? Pihenni? — kérdezte Ágota némi ijedelemmel — most, mikor a szeméimet sem merem behunyni, nehogy visszatérjen az az irtózatossá om! Nem, jó Reginám, éppen ezt az ingerültséget kell főhasználnunk, mely ébren tart bennünket. Most, míg e'even színnel áll előttünk, mindent el kell mondanunk egymásnak. Azt sem tudod, mit álmodtam én s én nem tudom, mit álmodtál te.

E szavak után Ágota elhalgaltott, Regina ráborult s forró homlokát csókolta és kezét szorongatta. Ágota végre félbeszakította a hosszas halgatást.

— Reginám, e'mondok neked álmodat, hasonlítsd össze a magadéval s aztán beszéld el nekem, ami veled történt ama perc óta, mikor azt a veszélyes kenőcsöt

Aszsegedi Boszorkányok

EREDETI TORTÉNELMI REGÉNY A XVIII. SZÁZADBÓL

használtad. Annyit mondhatok neked, hogy miután a Banda Kati utasítása szerint megkentél vele magadat, lefeküdtél s majdnem abban a pillanatban, úgy láttam, mintha csendesen el'udtál volna.

— Lehet.

— Ha majd mindent elmondotunk egymásnak, megmondom, mit vélek én legjobb teendőnek azután, ami történt... Mikor te már az ágyadban voltál, végeztem be én is a kenést. Az ablak párkányán még ott van az ólomszelence. Aztán nyomasztó álmosággal mentem az ágyamhoz; mikor a paplant magamra huztam, tüstént el kellett 'udnom, mert e'perc óta nem emlékszem világosan addig a pillanatra, mikor egyszerre eszméltem éledtem. Szobám ágyam, Szeged, minden eltűnt szemem elől és valami leírhatatlan csodás látványban volt részem. Olykor azt hittem, hogy szárnyaaim vannak és merészen hasítom a levegőt; más-kor hófehér méhen ültem, olyan

biztosan és olyan lágyan, mint a legkényelmesebb kereveten... A mult eltűnt előlem s valami leírhatatlan sóvárgást éreztem ismeretlen csapdák iránt. Néha ugyszólván fogná el tagjaimat, majd egyszerre megfeszültek az idegeim és rettegés vett erőt rajtam.

Ágota egy pillanatra elhalgaltott, mintha emlékezetében kutatna, aztán folytatta:

— Messze, fent a levegőben, mintha fekete felhőtábor vonult volna el. Egy nyárisan zöld és füstert lehelő erdő fölött vonult el. A vadak fellázadtak, a száraz gallyak zörögtek s varju és hófó-felhők zörögve emelkedtek a magasba, összevegyülve azzal a fekete uszályal, melyből énekszerű hangok fuvaltak, mint távoli só-hajtások. Mindez lassankint mind határozottab alakban rajzolódott e a-kék égen, csodálatos, kísérteties alkok je'entek meg, ahány, annyiféle, sohasem látott állato-

kon, szárnyas oroszlánokon és sárkányokon ülve, vagy denevérszárnyakkal ellátva. Beláthatatlan menetet alkottak, csodálatos, irtózatossá, melynek sem eleje, sem vége nem volt. Olykor borzasztó arcok viczorították fogaikat és meresztették szemüket rám; távolabb hosszú lánc nyúlt el szürkés lényekből, emberfejekkel s kezekkel. Olykor úgy tetszett nekem, mintha pár ismerős arc bukkanna elő. Téged, Reginám, hófehér szőnyegen ülve láttalak, míg egy fekete szárnyas lovon Endrét véltem fölismerni. Aztán egyszerre minden összevegyült s alant az erdőben rémületes zugás és csattogás keletkezett.

— Hová, hová? kiáltottál te, Reginám, a fehér szőnyegen vergődve, mintha annak hullámai közül akarnál menekülni és mégis félnél a szédületes mélységtől.

— Bátorság, szép mátkám! kiáltott rám Endre, akit egyszerre oldalam mellett pillantottam meg; amott látod Banda Kati tüzes seprőn, utána egész boszorkányreg!... Ne félj, itt vagyok! — tette hozzá Endre. Alattunk megfordult a föld, bejártuk a világot, nem messzi vagyunk már a Gellértől. Gyere lánykám ide, szép paripámra, közelebb leszünk egymáshoz... Egyszerre csak lova szárnyai párazatokká olvadtak hosszan nyulva el, mint valami kígyó.

— Itt vagyok, gyermekem! Ne félj semmit, mindjárt célhoz

állítódás a békebeli termelésre nem történhetik zökkenő nélkül, bár megfelelő irányítás megrövidítheti az »átmenet« időtartamát és a megrázkódtatás súlyosságát enyhítheti.

A háboru következtében adódó politikai változásoktól eltekintve a háboru előtti helyzet visszaállítása már csak azért sem lesz lehetséges, mert a világgazdaság struktúrája is gyökeresen megváltozott.

A tengerentúli álmok iparosodása és az európai országok autarkizálódása nagy lépéssel haladt előre és ez a nemzetközi árucserét végérvényesen meg fogja változtatni. Emellett

visszavonhatatlanul háttérbe szorult Európa, elsősorban pedig Nagybritannia igen jövedelmező szerepe, amelyet mint a világereszkedelem lebonyolítója és bankárja játszott.

A háborus termelésről az új világrend béketermelésére való áttér-

tást még harmonikus nemzetközi együttműködés esetén is meg fogja nehezíteni a háboru során végbement nagy hajópusztulás, ami mindenesetre erősen megáztatja majd a tengerentúli országokban felhalmozott élelmiszer- és nyersanyagkészletek Európába való szállítását.

Megkönnyítheti viszont az átalítás folyamatát, kiváltképpen a munkapiac problémáit az, hogy igen sok lesz az újra építeni-való,

nemcsak a háboru pusztításait kell majd helyreállítani, hanem a termelési apparátusnak a háboru során elmaradt felújítását is pótolni kell. Az újjáépítés természetesen sok tőkét igényel. Hogy ezt a tőkészkütségét a monetáris egyensúly felborítása nélkül elő lehet-e majd teremteni, nagyrészt a nemzetközi együttműködés mértékétől függ, de igen sok mu'hatik az egyes országok gazdasági vezetőinek bölcsességén is. H. G.

Rendkívül élénk volt októberben az ingatlanforgalom Noviszádon

Az eladott ingatlanok értéke 12.605.530 dinár

Az őszi hónapok beálltával általában megélénkült az ingatlanforgalom, mert a termények eladásával tőkék szabadulnak fel, s növekszik a vételkészség. A noviszádi októberhavi ingatlanforgalom azonban jelentősen meghaladja az évek óta szokásos átlagot, mert nem kevesebb mint

12.605.530 dinár értékű ingatlan cserélt gazdát.

Az ingatlanok közül negyvenhárom esetben föld és házhely volt az

adósvétel tárgya, összesen 2.443.480 dinár értékben. Ház is pontosan ugyanannyi cserélt gazdát vagyis negyvenhárom, a vételár összege azonban már jelentősen nagyobb volt, 10.162.050 dinár.

Az alábbi kimutatásban ismertetjük az eladó, a vevő nevét, az adósvétel tárgyát, helyét és a vételár összegét:

Első noviszádi Hengermalom — Sumonya Nikola — Kr. Petra II 68

1.400.000. Milei Mária — Schmidt Mária — 800 n. ö. — 18.000. Rumpf Antun — Jovánovics T. Milorad — 156 n. ö. — 80.000. Prodanovics Száva — Osztojin Mária — 189 n. ö. — 60.000. Jurisics Novák — Földi Sándor — Arse Teodorovicsa 10 — 160.000. Lázics Ignát — Miodragovics Nesztor — 1 hold és 1565 n. ö. — 28.500. Subics Mitár — Bugarszki Gyóka — Jase Ignatovics 15 — 51.000. Fehér Rozália — Berkovics Luka — 363 n. ö. — 8000. Lotz Barbara — Brilkin Ana — Luke Milenkovicsa 20 — 37.200. Miodragovics Alekszandar — Miodragovics Gyura 22 hold és 575 n. ö. — 155.000. Fodor Ilona — Klein Rudolf — Produzsenye Szlovaeske — 140.000. Jociés Gyóka — Miklós Vera — 122 n. ö. — 20.000. Szrecskov Milka — Szrecskov Zdrávkó — 1 hold — 20.000. Feják Milos — Voznesenski Konstantin — 237 n. ö. — 21.250. Tamás Lajos — Visota Julianna — 100 n. ö. — 15.000. Szentjanszki Mileva — Jurisics Novák — Luk Musiczkog 22 — 180.000. Kamler Mária — Visi Jeliszaveta — Gen Vasicsa 10a — 625.000. Rozmir Milán — Sztojánovics Bozsán — Temerinzska 60 — 250.000. Balasevics Gyóka — Dr. Valdner Ilona — 256 n. ö. — 100.000. Fülöp Mária — Talló István — 297 n. ö. — 18.000. Albusz szappangyár — Kron János, Vojvogyanszka 29 — 220.000. Zsivadnovics Andra — Szmrzlekar Jeliszaveta — Jov. Boskovicsa 9 — 1.690.000. Maron Péter — Baranyi Aranka — 368 n. ö. — 34.000. Lucsics Tósa — Petrovics Zsárkó — 8 hold 1182 n. ö. 139.000. Visnyevszki Lidija — Dujics Mara — Radicsiceva 1b — 100.000. Péics Milán — Topolszka 3 — 54.000. Pantics Radije — Stark Mihály — Vojv. Vuka 6 — 34.900. Ilin Dusan — Mi-

hajlovics Mira — Kiszacska 67 — 150.000. Dr. Veltmann Márton — Dr. Székely József. Szremszka 10. — 200.000. Toskovics Jovanka — Spitzer Sándor — Koszovszka 17 — 540.000. Gregurics Todor — Dr. Mócs Alekszandar — Kr. Marka 40 90 000. Felbapov Damjan — Sevdics Jován 100 n. ö. — 16.500. Belyanszki Tima — Krsztics Velykó — 860 n. ö. 4000. — Georgijevics Darinka — Szlankamenac Alekszandar — Vodnikkova 23 — 230.000. Popovics Száva — Kokovin Alekszije — Karagyorgyeva 58 — 95.000. Halasi Pál — Börcsök János — Vojv. Vuka 89 — 36.000. Piszarevics Boskó — Klopka Alekszandar — 93 n. ö. — 68.000. Fiser Josip — Hungler Andrija — Dobr. Vlad. Matijevicsa 129 — 20.000. Pároski Danilo — Jovánovics Sztojka — Ilije Biresanina 40b — 54.000. Veszelinovics Zsivanka — Veszelinovics Nancsika — 1320 n. ö. 15.000. Létics Luka — Bogdanov Paja — 790 n. ö. — 15.800. Kosztics és Dajcs — Czervéc Katalin 1 hold — 238.000. Szekeres Ferenc — Androvics Farkas Mária — 100 n. ö. — 8000. Mihnyák Irén — Szentyanin Dusánka — Filipa Visnyicsa 27. — 80.000. Milicsicsi Krunoslava — Szentyanin Zagorka. Produzsenye Szlovaeske 5 — 100.000. Jancsics Viktória — Kiss Sándor — 182 n. ö. — 34.000. Jovánovics Mária — Pálics Dragomir — Karagyorgyeva 39 — 80.000.

□ Amerikai tengeri sás a Vézer alsó folyásában. Német botanikusok a legnagyobb meglepetéssel állapították meg, hogy a Vézer medrében egy Amerikában otthonos sásfajta telepedett meg. Kétségtelen, hogy az érdekes jövevényt tengeri hajók hurcolták be.

érünk, nem leszel egyedül, sokan követnek bennünket — akikről nem is álmodnád — szolt egyszerre egy süvítő hang a közelemben... Banda Kati volt.

— Rémullet fogott el; odanézettem: hol téged, hol Endrét láttam. Majd minden eltűnt és sötét köd vett körül. Hová, háová? Ezt kérdeztem, vagy gondoltam kérdezni a szellőtől, a csattogástól. Semmi felelet!... Végre valami tündéri palota tűnt föl egy magas hegyormon. O'yan volt, mintha idom-talan sziklákból volna összerakva s csodálatos tornyai hol a magasba nyultak föl, hol kiszélesedtek, mint valami óriási kagyló. Nemsokára mellettem termett Endre és Jenő, téged lesegítettek a fehér szőnyegről, engem pedig paripám-ról.

— Széles lépcsőn haladtunk föl-felé, melynek oldalait, nem lehetett látni. Ezeket tengernyi nép lepte el, mind följebb törekedve, mind élesebb zsvajjal.

— Végre a tömördek nép egészen előzönlötte a Gellért tetejét, ahol ez az épület állott. Mikor a tündéri palota ragyogó termébe beléptünk, szemeim majdnem megvakultak a fénytől. Egy felséges ifju alak ült égő trónon, fekete palástban, lángkoronával a fején. A trón körül seirhatatlan sereg foglalt helyet, minden pillanában színét, alakját változtatva... Olykor Endre karjain a táncosok között voltam, máskor helyette valami tulvilági lény szorított magához mindjobban, míg lélegzetem

kezdt kimaradozni és magam sem értettem a kábultságot, mely elzsbhaszott.

— Egyszerre megváltozott a jelenet; nem csekély bámulatomra Rózsa Dánielt pillantottam meg feleségével a trón körül és több szegedi ismerősünket, akik hódolatuk jeléül földig hajó'tak. Ellenállhatatlan ösztöntől ragadtatva, a hódolók tömegében találtam magamat. Te, Reginám, mellettem álltál, közelünkben Endre és Jenő, fehéren, homlokaik fölött egy-egy csillag ragyogott. A csodás zene egyszerre elnémult és úgy rémlett előttem, mintha a távolban egyszerű falióránk ismert ütését hallanám, melyet azonnal újra elnémított ama robajó zene.

— Eddig tart, Reginám, amit láttam... sőt, látok most is, o'yan elevenen emlékszem mindenre, mintha még most is abban a rettenetes teremben állanék. Ami ezen-tul történt, az gomolygó, megfoghatatlan kép. Mint a forgószél kapott föl valami ismeretlen erő, öntudatlanul, magasan lebegve a büvös lovon, mely a Gellértra vitt, két kézzel kapaszkodva se'vem sörényébe, hol magasan a felhők fölött, hol dühöngő tengeren rohantam, míg... de hiszen a jobbit tudod, Reginám, mert hogy miként tártam magamat ágyamban, azt már elmondtam.

Ágota kimerülten halgatott el, míg Regina vonásairól látszott, hogy mindaz, amit hallott, inkább megnyugtató hatással volt kedélyére.

Egy kis szünet után Regina fölkiáltott:

— Ámodtunk, Ágotám! Ebben nincs kétség, mert ha valóság volna, amit átélünk és nem ama büvös kenőcs kábító erejének eredménye, látomásaink hasonlitanának egymáshoz. Amde ez nincs úgy. Én is láttam Jenőt és Endrét, de nem láttam Banda Katit. Különben hallgasd meg és ítéld.

Fölöslegesnek tartjuk ismertetni azokat a fantázia-képeket, melyek Regina álmolátását alkották. Csak annyit mondunk ezekről, hogy Regina álmában még zavarosabbak voltak a képek s még inkább arról tanuskodtak, hogy élményeikben semmi valóság nem volt.

Mikor Regina mindent elbeszelt, Ágota fölkiáltott:

— Igazad van, ámodtunk! De mivel ez az álom ellenséges befolyás eredménye volt, egyre kérlek: Márkus atván kivü' maradjon ez mindenki előtt titok, egy kivétellel, melyről mindiárt beszéllek; de különösen atyánk és Rózsaék ne tudjanak meg semmit róla.

— De ha Banda Kati eljönne, hogy kaján cse'szövényének eredményét lássa, ha szemét nem tudnánk megcsalni, ha az átvirrasztott éjszaka nyomai elárulnak bennünket, mit tegyünk akkor?

— Banda Katának azt mondjuk, hogy kenőcse nem ér semmit, hogy csak álmunkat zavarta meg, de dögvész ellen nem használt. Megfeddjük a vakmerőségéért és

soha többé szóba se állunk vele!

— De mit tegyünk, hogy mielőbb kiszabaduljunk ebből a kényelmetlen helyzetből, mert magad is láthatod, hogy ez naponta tőrhetenebbé válik.

Ágota rövid gondolkodás után fájdalmas mosolyai így szólt:

— Endre és Jenő nyilatkozni fognak apánk előtt. Tudod, hogy ezt már ugys régen akarták tenni s csak a mi féékségünk okozta, hogy eddig nem adtuk ehhez a beleegyezésünket. Azután, ami történt és amitől még fé'hetünk, elérkezettnek vélem az időt, hogy Endrének és Jenőnek az első alkalommal ösztintén bevalván mindent, megengedjük, ha még igazán szeretnek bennünket, hogy apánknak szó'janak és kezé'nket megkériék.

— Félek! — rebegte Regina. — Én sem vagyok minden félelem nélkül — felelte Ágota elfogultan — de az Isten nem hágy el bennünket.

Itt félbeszakítottuk ezeket a jeleneteket mert ami ezután történt, azt tudjuk, t. i., hogy Ágota megbetegedett és így a kedves hő'gyek terve egyelőre elhalasztódott.

RAFAELA.

I.

Bécsben vagyunk. Hage Willibald és neje, a még mindig szép Walburg, a gróf szü'einek halála után Bécsbe költöztek.

(Folytatjuk)

A nemzetközi ut mentén lakó vendéglősök figye mébe. A bányás rendelethez értelmében azok a vendéglősök, akiknek üzlete a bányák mellett van, nem kötelesek a régi bekötő hidakat átépíteni, de kötelesek az ugynevezett kocsiállókát kitéglázní, hogy a vendéglősök előtt álló kocsik ne vigyék fel a sarat az utestre. Ahol új kocsiállókat, vagy új hidakat építenek, ott előzőleg az illetékes bányatechnikai kirendeltséghez kérvényt kell benyújtani, ahonnan azután teljes utasítással kapják meg a kérvényezőket a hatósági engedélyt illetőleg a szükséges terveket. A bányák utak mentén építendő hidak tekintetében az átlagos hídcsúcs nyílása 66 centiméter átmérőjű kell legyen, de lehet ennél több és ennél kevesebb is, a terep esése szerint.

Sikerrel fejeződött be a szubotocai szabásati tanfolyam. Szubotocáról jelentik: A szubotocai Ipartestület rendezésében megtartott hathetes továbbképző szabásati tanfolyam sikerrel zárult. A tanfolyamon ötvenöt szabómunkás vett részt, mesterek és segédek egyaránt. Szakeöbádó Futó Tamás okleveles szabász volt, előőrök Gestalter Mátyás, Fazekas Bálint és Mándics Pál voltak, a vizsgaelőadáson résztvettek még Szabó Ferenc kamarai kiküldött és Precsics Kálmán ipartestületi elnök, valamint a szabószekció vezetőjei tagjai. A tanfolyam hallgatói díszes kiviteű oklevelet kaptak az Iparkamarától. A tanfolyamon résztvevő szabómunkások szeretetteljes és hálásuk jeleül Futó Tamás és neje életnagyságu portréját adományozták előadójuknak.

Gazdasági világhíradó

A »FRANKFURTER ZEITUNG« jelenté Washingtonból, hogy a nemzetbirodalom által megszálított országokban elhelyezett amerikai befektetések végösszege több mint 500 millió dollárt tesz ki. Az egyes tételek a következőképpen oszlanak meg: Franciaország (a meg nem száított területekkel együtt) 150, Belgium 73, Hollandia 28, Norvégia 92, Dánia 103, Lengyelország 82 millió dollár. A befektetésekből eredő követeléseket az amerikai kormány — mint ismeretes — zárta a helyezett. Hasonlóképpen zárta az USA a 40 millió értékű romániai befektetés, valamint a Görögországban elhelyezett 25 millió dolláros tőkeösszegével kapcsolatos követeléseket.

A BALTI ALLAMOKBA szovjet-orosz szakemberek érkeztek a gumipar műmumifeldolgozásra való átállítása céljából. Lyutov vegyipari helyettes népbiztos ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a balti államok eddig természetes gumit dolgoztak fel gumiláru-gyáraikban, aminek következtében a gumipar csak akadózva dolgozhatott, mert a külföldi behozataltól függött és a gyárak nem felhették ki teljes termelőképességüket.

PERZSIÁBAN most építik meg az első halkonzervgyárakat. Megállapították ugyanis, hogy a perzsa öböl halban rendkívül gazdag és az ottani tonhal és szardínia étkezési célokra kiválóan alkalmas. A két perzsa halkonzervgyár naponta öt tonna árut állít majd elő.

November hónapban is emelkedtek az árak

A november havi nagybani árindex

Beográdból jelentik: A Narodna Banka gazdaságkutató intézetének kimutatása szerint az idei november havi nagybani árak, az októberihez viszonyítva a következő változást mutatja. Az árindexnél az 1926. évi árakat vették alapul, amit 100 pontban állapítottak meg.

A növényi termények novemberi indexe 187.8 pont volt, 11.3 ponttal, illetve 6.4%-kal több, mint az év októberében és 100.8 ponttal, illetve 115.8%-kal magasabb, mint a múlt év novemberében.

Az állati termékek novemberi nagybani indexe 113.5 pont volt, 0.1 ponttal magasabb, mint októberben és 22.8 ponttal, illetve 28.2 százalékkal több, mint tavaly novemberben.

Az ásványi termékek novemberi indexe 135.7 pont volt, vagyis 8.2 ponttal, illetve 6.4%-kal magasabb mint az idén októberben és 34.2 ponttal, vagy 33.6%-kal magasabb, mint tavaly novemberben.

A gyáripari termékek novemberi indexe 124.2 volt, ami októ-

berhez viszonyítva 3.1 pontos illetve 2.5%-os emelkedést jelent, a tavalyi novemberi árakhoz képest pedig 37.7 pontos, illetve 43.5%-os áremelkedést jelent.

A nagybani árak általános indexe: ez év novemberében 136.6 volt, 4.5 ponttal illetve 3.4%-kal magasabb, mint az év októberében és 49.8 ponttal, illetve 57.3 százalékkal magasabb, mint az év októberében és 51.1 ponttal, vagy 60.2 százalékkal magasabb, mint tavaly novemberben.

A behozatali cikkek november havi nagybani indexe 127.6 pont volt 1.6 ponttal, 1.2 százalékkal magasabb, mint az idén októberben és 36.3 ponttal, vagy 39.7 százalékkal magasabb, mint tavaly novemberben.

A fenti kimutatásból is megállapítható, hogy a mezőgazdasági termények árai emelkednek továbbra is a legnagyobb mértékben, éppen úgy, mint eddig minden hónapban.

A FERENCVÁROS AMATŐR CSAPATA PETROVGRÁDON

A Ferencváros tavalyi jugoszláviai portyáján a Borac meghívására ellátogatott Petrovgrádra is, ahol még ma is szívesen emlékeznek vissza a pesti zöldfehérek remek játékára.

Bizonyára ennek az eredménye az az újabb meghívás, amelyet most Petrovgrádról kapott a Ferencváros. A meghívás a kis Fradinak, az FTC amatőr csapatának szól karácsony két napjára.

Ha az FTC megkapja a szükséges hatósági engedélyeket, akkor feltétlenül eleget tesz a meghívásnak.

ARGENTINÁBAN A BOCA JUNIORS VEZET

1. Boca Juniors	22	16	4	2	36
2. Huracan	22	15	2	5	32
3. Independiente	22	13	6	3	32
4. Gimnasia u Esg.	22	11	3	8	25
5. Newells	22	9	6	7	24
6. Estudiantes	22	11	2	9	24
7. River Plate	22	9	6	7	24
8. Platense	22	10	3	9	23
9. Racing	22	10	3	9	23
10. San Lorenzo	22	8	4	10	20
11. Banfield	22	8	3	11	19
12. Lanus	22	9	1	12	19
13. Rosario Central	22	7	4	11	18
14. Chacarita Jun.	22	7	3	12	17
15. F. C. Oeste	22	6	4	12	16
16. V. Sarfield	22	7	2	13	16
17. Tigre	22	7	2	13	16
18. Atlanta	22	5	2	15	12

Rövid sport hírek

Szplíten vasárnap rendezik meg a Hajduk—Szplíti SK horvát ligamérkőzést, amelyet december 15-én a rossz idő miatt elhalasztottak. Ez lesz a Horvát Liga utolsó őszi mérkőzése.

A Nagyvárad AC holnap az Elektromos elleni Erdélyi Kupamérkőzésre így áll fel: Vardai — Sebők, Záborszky — Szurgyi, Juhász, Deményi — Kovács II, Kovács I, Spielmann, Bodola, Haláti.

A magyar ifjúsági válogatott eddig három nemzetközi mérkőzést játszott, a következő eredményekkel: Horvátország ellen Pécsen 4:2 és Szplíten 5:3, Románia ellen Bukarestben 1:0. A magyar csapat tehát eddig még veretlen.

Dusán Pantics testnevelési miniszter szép Boskó Jugovics-vertet ajánlott fel a Dempsey nemzetközi öklövívó verseny győztesének.

ASZTALI TENISZ

Asztali tenismérkőzés Novi Knezsevácson. A Novi Knezseváci Keresztes Egylet vasárnap vendégül látta a szentai Katolikus Legény Egyletet. A verseny kiváló sportot nyújtott és szép küzdelem után a hazai csapat győzött 10:4 arányban. A küzdelmet a következő összeállításban vették fel a csapatok. Szentai K. L. E.: Mucsi Ilonka, Molnár Cs. Erzsébet, Kovács G., Pernyész, Herfert. Novi Knezseváci K. E.: Kovács Berta, Kovács Ica, Papp L., Kovács Gy., Bokor Gy. A verseny a hazai csapat újjáéledésének bemutatkozása volt, amittől a jövőben szép szereplést várnak.

A bécsi Rapid helyett a BSK vesz részt a Bajnokok Tornáján?

Elutazott a Gragyanszki Budapestre

Jelentettük már, hogy a vasárnap kezdődő Bajnokok Tornájának eredeti műsora alighanem változást szenved, mert a bécsi Rapid nem tud kiutazási engedélyt kapni a budapesti és zagrebi mérkőzésekre. Amikor erről az akadályról Beográdban tudomást szereztek, a BSK vezetősége táviratilag értesítette a Ferencvárost, hogy szeretne bekapcsolódni a körmérkőzésbe. A BSK szerint Ferencváros—Ujpest—Gragyanszki—BSK négyes tornát kellene rendezni.

A BSK jelentkezését Budapesten örömmel vették, de az Ujpest közreműködéséről nem lehet szó, mert a lilafehérek november 24 óta szabadágolták játékosaikat. A Bajnokok Tornáját tehát csak úgy lehet megrendezni, ha megmarad a 3 csapat s

a Rapid helyett a BSK játszik.

Ennek a kérdésnek megoldására még bőven van idő, mert most két egymásutáni vasárnapon ugyanis Ferencváros—Gragyanszki mérkőzések szerepelnek a műsoron.

A purgerek csapata tegnap utazott el a magyar fővárosba, az általunk már leközölt összeállításban.

A Ferencváros összeállítása azonban megváltozik, a sérült Lázár helyett Nagy II játszik majd fedezetet.

Budapesten is havazik, az Üllői-úti pályát tízcentiméteres hó borítja, amelyet a mérkőzésre természetesen letakarítanak.

A Ferencváros vezetősége, az előjelekből ítélve, 20.000 nézőt vár a mérkőzésre, mert már eddig is 7.000 jegy kelt el elővételben.

ZSISZEK CSUCSEREDMÉNNYEL GYŐZÖTT BALLA ELLEN

A beográdi Bob Klub nagysikerű versenyt rendezett a Krszmanovics uszodában, zsufolt nézőtér előtt. A verseny különböző számaiban összesen 45 uszó indult, a legszebb küzdelmet a 200 méteres gyorsuszás hozta, amelyben Branko Zsizsek 2 perc 17.6 mp alatt győzött a petrovgrádi Balla László ellen. Utóbbi ide-

je 2 perc 20 mp. Zsizsek ideje új jugoszláv csúcseredmény.

Itt említjük meg, hogy a budapesti Nemzeti Sport jelentése szerint Zsizsek csütörtökön este megérkezett a magyar fővárosba, ahol hosszabb ideig fog tartózkodni. Zsizsek részt vesz majd edzéseken s ha engedélyt kap a Jugoszláv Uszó Szövetségtől, versenyeken is indulni fog.

Házlasszonyok figyelmébe!

A magtárakban felhalmozott gabonának legnagyobb ellensége és kártevője a gabonasziszik. Hatásosan úgy védekezhetünk ellene, ha a magtárt állandóan tisztán tartjuk, szellőztetjük és a gabonát időnként megforgatjuk. Szemetet, főleg ocsut a magtárban ne tartsunk. Ha szisziket találunk a gabonában, rostáljuk át az egészét. A magtárt jól tisztítsuk ki, a réseket tömjük be s az átrostált gabonát tegyük vissza: utána zsákkal, pokróccal, vagy bőrrel takarjuk le, hogy a gabonában visszamaradt bogarak bele mászhassanak. Naponta kétszer jól rázzuk ki a takarókat.

Kátrányjoltot a szövetből spirítussal és petróleum egyenlő keverékkel vehetünk ki. A szövetről a vastagabb kátrányréteget óvatosan kaparjuk le, majd a foltos részt áztassuk be a keverékbe, hogy a kátrány feloldódjon, utána a tisztított részt meleg vízzel mossuk le s száradás után vasaljuk ki.

Ha cserépkályhában fűtünk brikkettel, ügyeljünk a tüzelés módjára: mert különben a kályha nem ad elég meleget. Először gyujtsunk be három-négy darab fával, s amikor ezek már jól lángolnak, tegyük rá brikkettet, mégpedig a naponta eltűzelt mennyiséget, lehetőleg teljes egészében. A kályhát csak akkor csukjuk be, ha már nem lángol. Utólagos rakásnak meleg szempontjából kevés haszna van.

Ha a sajt kemény, vagy nagyon száraz, megjavíthatjuk, ha rövid ideig meleg tejben áztatjuk, így meggpuhul és visszanyeri frissességét.

Olajfestékfoltokat a következőképpen távolíthatunk el az ablaküvegről: A foltra kenjük kenőszappant s néhány órán át hagyjuk rajta állni. Ha a festékfolt feloldódott, langyos vízzel mossuk le s a helyet dörzsöljük be terpentinolajjal.

Az új zománcdény lepattogzásának elejét vehetjük azzal, ha az edényt egy nagyobb vízzel telt lábosba tesszük és a vizet lassu tűzön felforraljuk. Ezzel elhárítjuk a zománcdényeknél azt a gyakori veszedelmet, hogy a zománc az első főzés alkalmával megpattan.

A háztartásban az ételek minősége gyakran azért változik és egyes ételek azért nem sikerülnek, mert a háziasszony nagyon sokat ad a szemérmétrek. Pedig a mérítségessel járó fáradtság bőségesen megtérül. Ha például pontosan tudjuk, hogy egy föltött paprikára mennyi húst számítsunk és a keverési arányt pontosan be is tartjuk, nem fog előfordulni az, hogy a bevásárolt nyersanyag érthetetlen okból »nem kiadós«.

Megsárgult ezüst tárgyakat alkalmas nátronnal tisztítsunk. Tiszta gyapjukendőt nedvesítsünk át spiritusszal, szórjunk rá kellő mennyiségben a fenti poralaku vegy-szerből és a tárgyakat jól dörzsöljük be. Utána másik tiszta gyapjú kendővel töröljük át. Az ezüst tárgy nemcsak hogy ragyogó fényessé válik, de elveszti sárgás fényét is.

A husleves szép színének egyik titka a vöröshagyma külső, vöröszínű héja. Ha ilyen hagymahéjat megfelelő mennyiségben adagolunk a huslevesbe, a leves színe mindig szép aransárga lesz. Burgonyát azonban sose főzzünk a huslevesben, mert attól zavaros színt kap.

Olajjéssel mázolt butordarabokat, ha sokat mossuk vízzel, elvesztik fényüket, megfakulnak. Ismét visszanyerik azonban fényüket, ha vékonyan lenolaj-firniszsel mázoljuk be.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy 12 — dinár, vastagbetűs 2 — dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12 — dinár. Hirdetéseket a másnap reggelre délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetés adó a hirdetőfelet terheli.

Moravától a Szávaig, A Duna és Dráva közén, Kőhögés ellen végy csak

Karamelle Rave

Csomagja 5 dinár a gyógyszerárakban

MAGYAR OLVASÓKÖR SZÍNHÁZA - SZUBOTICA

1940 december 14-én, szombaton este 9 órai kezdettel a szubotici Magyar Olvasókör Énekkarának rendezésében

MAGYAR EST

Rendező: Fehér Odón

Műsoron:

széfeiy nendalok, táncok, népdalok és jelenetek

A zenekart KLADEK IMRE vezényli, a színpadi részt GARAY BÉLA rendező, a táncokat LANDAU JULISKA tanította be

Vasárnap, december 15-én délután 3 és este 8 órakor színpadon kerül a noviszádi Külső Katolikus Kör rendezésében Szubotica

Sárgaribó fészek

Operett 3 felvonásban, 6 képernyőn. Irta: Erdélyi Mihály. Rendező: Keresztess Sándor. Jegyek délelőtt 10—12-ig, délután 4—7-ig az Olvasókörben kaphatók. Telefon 690

LEVELEZÉS

NAPSUGÁRNAK! Üzenet nem ment az akadály miatt. Hogy van? En jól! Irjon! Üdvözlöm, kézcsók. Holdsgár. 7697

ALLÁST KERES

KÖFARAGÓ ÁLLÁST KERES a szakmájában vagy hasonló munkakörben. A csomagoló munkát is igen jól érti. Címe megtudható a kiadóban. 7666

HÁZVEZETŐNŐI állást keres középkorú tiszta asszony kislíával. Vidékre is elmenne. Cimeket a kiadóba kér. 7694

JOBBA házból való NŐ perfekt német, angol, horvát: állást keres egy két gyermeket jobb családnál. Ajánlatok a kiadóhivatalba »azonnal« jelíggel kéretnek. 7712

ELADÓ

IRÓASZTAL, telefonfülke, nagy sparthéj eladó. Elit kávéház, Noviszád. 7707

KERESLET

1941 május 1-re Noviszádon 3 szobás összkomfortos LAKÁST keresek. Lehetőleg villalaks vagy kertre (parkra) nyíló ablakkal. Ajánlatokat »Dr. Z. N.« jelíggel a lap kiadójaiba kérek. 7158

SZERB-MAGYAR-NEMET GÉPIRÓNÓT keresek, csak tökéletes munkaező jelentkeznek. Irásos ajánlatokat »Gépirónó« jelíggel a Reggeli Ujság kiadóhivatalába kérek. 7649

BEJARONÓ 2 órai délelőtti munkára kerestetik. Érdeklődni: Schwarz, Noviszád, Riterova basta 14. 7688

HAZMESTERT azonnalra keresek. Jelentkezni: Noviszád, Vojvode Misicsa 6/I. 7693

GYERMEKTELEN fiatal házaspár nagyobb üzletházban január 1-re elhelyezést nyerhet. A férfi géplakatos vagy szerelő legyen. »Kémikalija«, Noviszád. 7691

EGÉSZSÉGES tiszta bejárónót keresek december 15-re. Cim: Noviszád, Zlatiborszki Trg 1. Nagy Limán, a NAK pályával szemben. 7690

FAJTISZTA farkas-kölyökkutyákat, esetleg 4—6 hónaposokat (1 him és 1 nőstény) keresek megvételre. Kirchner Leopold, Tovariševo. 7663

KIFUTÓT biciklivel felvesz a Pravda, Noviszád, Kraljice Marije Bulevard 17. 7706

VENNÉK kisebb házat 1000 dinár havi törlesztésre. Cim a kiadóban. 7710

GYENGÉBB KIFUTÓT, aki az Adamovics Telepen lakik, felveszek december 15-re. Papp József, gyermekruha-konfekciós, Noviszád, Kraljica Petra I. 15, az udvarban. 7709

KERESEK szorgalmas, jóra való cselédlányt, aki a főzéshez is ért. Horváth István, fűszerkereskedő Noviszád, Trg Kolara 3. 7711

KÜLÖNFÉLE

ROVID ES HOSSZULEJARATU KÖLCSÖNÖKET nyújtunk: kereskedőknek, iparosoknak, mezőgazdáknak, állami és bányászati hivatalnokoknak valamint magánszemélyeknek kedvező feltételek mellett. Érdeklődni: Gavrić Zsarko bank képviselőnél, Sztari Becej. 7698

DR. FILIPON CREM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban és kereskedésekben. APOTEKA KÜCHLER, VRSAC. 2474

Rétestészta

(Kore za pite) újból állandóan kapható a »HOLLYWOOD« cukrászdában, Noviszád, a Kraljica Petra II és Lyublyanszka uccák sarkán. 6506

AZ OLASZ TUDOMÁNYOS

AKADÉMIA NŐT VÁLASZTOTT TAGJAI KÖZÉ

De egyet mégis csak kikötöttek nála. Hogy nem vehet ő részt semmi szavazásban.

Félnek, hogy nemének adottsága képen. Szótöbbségben lenne férfik ellenében.

SANYARU VENDEL

Ne törje a fejét

azon, hogy mit vegyen

karácsonyi ajándékba

Küldjön be nekünk 100 dinárt s mi ennek ellenében portómentesen küldünk Önnek

10 darab gazdasági szakkönyvet

Ha akarja előbb tudni a könyvek pontos címét, úgy írjon nekünk. E könyveknek értékesebb ajándékot ma nem vehet!

A Munka könyv, lap és naptár kiadványait, SZUBOTICA, Kraljica Aleksandra ulica 5. sz I. em.

TOZSDE

NOVISZÁDI TERMÉNYTOZSDE

Megállapított buzaárak: Buza, 70 kilós, 2°-os 285, 71 kilós 2°-os 287.50, 72 kilós 2°-os 290, 73 kilós 2°-os 292.50, 74 kilós 2°-os 295, 75 kilós 297.50, 76 kilós 2°-os 300, 77 kilós 2°-os 302.50, 78 kilós 2°-os 305, 79 kilós 2°-os 307.50, 80 kilós 2°-os 319, 81 kg 2°-os 312.50. Rozsbácskai 342.50—345, bánati 340—342.50. Árpa, 62/63 kilós bácskai és szerémi 367.50—370. — Zab, 325—327.50. Tengeri száraz 200, szárított franko 250, időre száraz, fehér 210, szárított 262.50. — Buzaligzt, du nabánsági malomból, vagon- vagy hajóáru, franko malom, gyűjtőforgalmi adó és zsák nélkül, nullás gg és g vagy buzadara 723, 70°-os szitált 358. Buzakorpa 180. Fehérbab 2°-os, zsák nélkül 447.50—452.50, uszalyáru, zsák nélkül 447.50—452.50. Szlavóniai róza burgonya 138—140, szlavóniai »Ella« burgonya 115—116. Sertésszir 25 kilós kánákban brutto nettoért 2400. Ládáknak franko láda 2550. Irányzat: Változatlan. Forgalom: csekély.

Emelkedik a belga széntermelés. Brüsszelből jelentik: A belga szénvidékeken a termelést szeptember folyamán a kevésszámú munkanap ellenére augusztushoz viszonyítva 150.000-rel, 2,23 millió tonnára lehetett fokozni. Október elején a belga szénbányászat a normális, békebeli termelésnek már 88,11 százalékat érte el. A belga tárnákban a tavaszi hadjárat után egy ideig csak a feltétlenül szükséges mennyiséget bányászták s azt természetesen azonnal elszállították. Most a belga szénvidékeken ismét tekintélyes készletek halmozódnak fel.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futósi út) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **Andree Dess**
A kiadóhivatal vezetője: **Blažek Ferenc**
Pretpisat — Előfizetés:
Egy héra . . . . . 28 — dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három héra . . . . . 80 — dinár
(kihordó útján 85 din.)
Félévre . . . . . 160 — dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodnevno. Megjelenik naponta.
Pošt. šekovni račun — Postacsekizásánia:
Beograd, 59 754, Zagreb, 46.692